Ազգ
Azg armenian daily

7 ՄԱՐՏ 2001 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 42 (2246)

Պայթուցիկ սարք դպրոցում

Մարտի 5-ի երեկոյան Ստեփանակերտում եւս մի արտակարգ դեպք գրանցվեց: Ժամը 22:30-ին ՆԳՆ-ում ահազանգ ստացվեց, որ թիվ 8 միջնակարգ դպրոցի ներքնահարկում հայտնաբերվել է պայթուցիկ սարք: Իրավապահներն այնտեղ իրոք հայտնաբերեցին 810 գրամ տրոտիլ, որին բիքֆորդյան քուղ էր ամրացված: Սարքն առաջինը նկատել էին պահակները, որոնք պատահաբար մտել էին նկուղը: Բարեբախտաբար, նրանք ձեռք չէին տվել դրան, այլ անմիջապես հայտնել էին իրավասու անձանց:

Գիշերվա ժամը երկուսին, սակրավորների օգնությամբ ամբողջ դպրոցը ստուգելուց հետո, պայթուցիկ սարքը վնասազերծվեց: Հաջորդ օրը մանրազնին ստուգվեցին Ստեփանակերտի բոլոր հանրակրթական դպրոցները:

ԼՂՀ ՆԳՆ քրեական հետախուզության բաժնի պետ Վ. Ավաքիմյանի տեղեկատվության համաձայն՝ այլ դպրոցներում պայթուցիկ սարքեր չեն հայտնաբերվել: «Ազգի» թղթակցի հետ զրույցում պրն Ավաքիմյանը չբացառեց, որ այս վերջին միջադեպը եւ մարտի 1-ի երկու հրկիզումները նույն շղթայի օղակներն են:

Զանգվածային-հոգեբանական տեռո՞ր է սկսվել Ստեփանակերտում, թե՞ ոչ: Պատասխանը, թերեւս, կտա վերոհիշյալ փաստերով սկսված հետաքննությունը: Այսուհանդերձ բնակչության մեջ խուճապային տրամադրություն չկա:

ՆԱՐԻՆԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ, Ստեփանակերտ

ՓԱՐԻԶՅԱՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ԵՐՁԱՆԿՆԵՐՈՒՄ

Ղարաբաղյան կողմը կմիանա՞ բանակցությունների հաջորդ փուլին

Քավանոյի մտահոգությունը ԼՂ հակամարտության մեջ Թուրքիայի հնարավոր ներխուժումն է

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ֆրանսիայում ԼՂՀ ներկայացուցիչ Արտակ Հարությունյանն ադրբեջանական ANS գործակալությանը տեղեկացրել է, թե Քոչարյան-Ալիեւ-Շիրակ եռակողմ բանակցությունների ընթացքում ԼՂ հակամարտության կարգավորման կոնկրետ առաջարկ չի արվել, ավելացնելով, թե «բանակցային գործընթացում որոշ առաջընթաց է նկատվել, որը պահվում է գաղտնի»: Հարությունյանը նկատել է, որ «առաջընթացի էությունը ԼՂ կողմի հնարավոր մասնակցությունն է բանակցությունների ապագա փուլերում»:

ԼՂՀ ներկայացուցիչը ստույգ չի նշել, թե բանակցություններում ղարաբաղյան կողմը երբ կընդգրկվի:

«Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ խաղաղության հաստատումը ԱՄՆ շահերի համար կենսական է», Փարիզ մեկնելու նախօրեին Հուդսոնում մի քանի հարյուր ամերիկահայերի (որոնք պնդում են, թե Վաշինգտոնը ԼՂ հակամարտության խաղաղ կարգավորման խնդրում աջակցում է Ադրբեջանին) հետ հանդիպման ընթացքում հայտարարել է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկյան համանախագահ Քերի Քավանոն:

«Վաշինգտոնը չի ցանկանում, որ ԼՂ հակամարտությունն իր մեջ ներքաշի տարածաշրջանի այլ երկրներ, ինչպես օրինակ, Թուրքիան», նշել է Քավանոն, ընդսմին ավելացնելով, թե ԱՄՆ-ը ցանկանում է, որ Թուրքիան եւ Ադրբեջանն իրենց սահմանները բացեն Հայաստանի առաջ, ինչն իր հերթին կնպաստի Հայաստանի տնտեսության վերականգնմանը: «Ամերիկյան մի շարք նավթային ընկերություններ իրենց գրասենյակներն ունեն նավթով հարուստ Ադրբեջանում», ասել է Քավանոն:

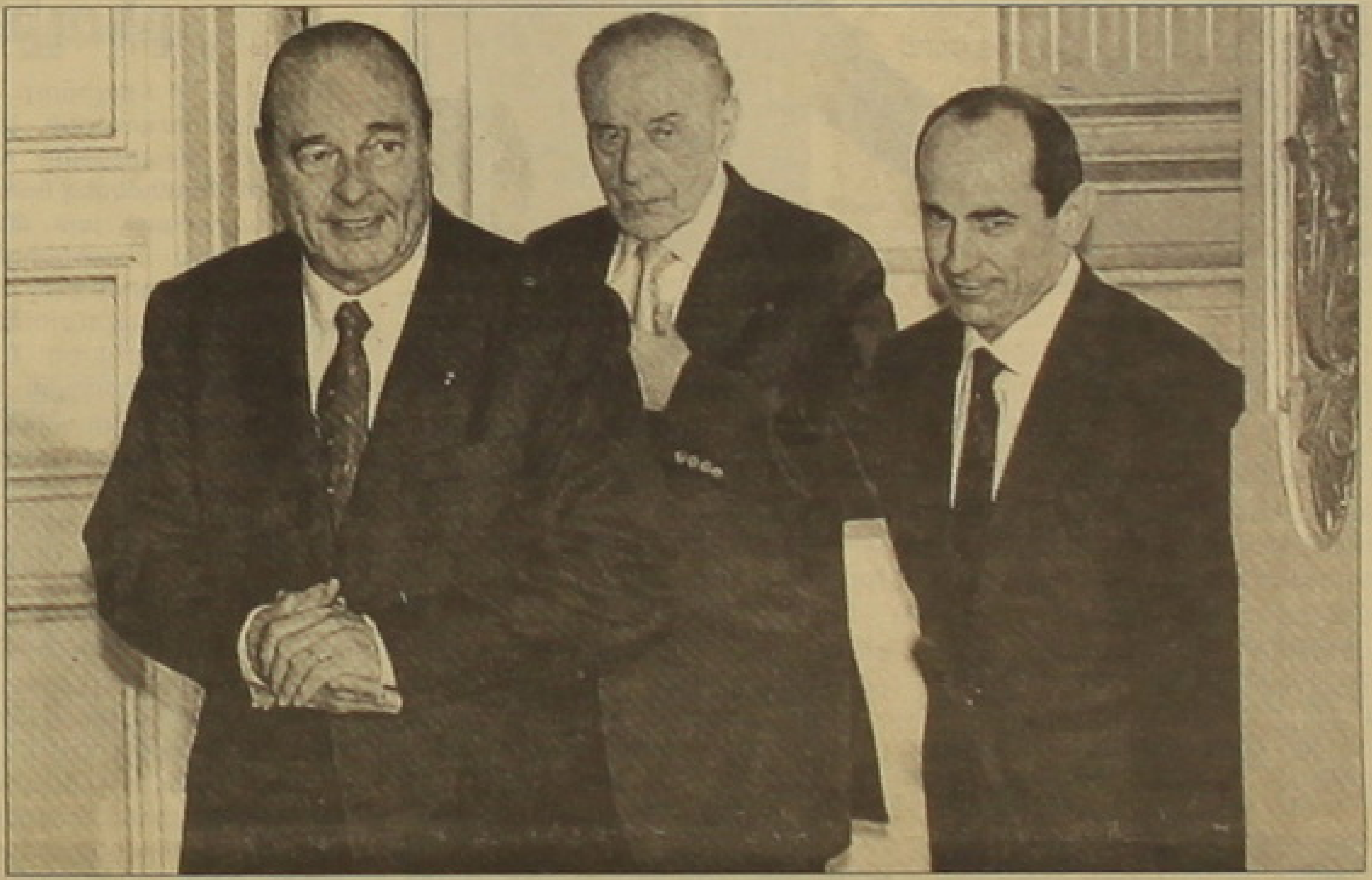

Ամերիկահայերի հետ հանդիպման ընթացքում ԵԱՀԿ ՄԽ ամերիկյան համանախագահը հրաժարվել է քննարկել Քոչարյան-Ալիեւ հանդիպումների մանրամասները, քանի որ, ըստ Քավանոյի, «երկու երկրների առաջնորդները երկյուղում են իրենց երկրներում չափից ավելի փոխզիջումների մեջ մեղադրվելուց»:

Երեւան է ժամանելու ծովակալ Վենտուրոնին

Մարտի 8-9-ը Հայաստան կժամանի ՆԱՏՕ-ի ռազմական կոմիտեի նախագահ, ծովակալ Գվիդո Վենտուրոնին: Այցի ընթացքում նախատեսվում է նրա հանդիպումը ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի եւ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ, գեներալ-լեյտենանտ Միքայել Հարությունյանի հետ: Հանդիպման ընթացքում կքննարկվեն «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրի շրջանակներում ՀՀ-ՆԱՏՕ հարաբերությունների հետ կապված խնդիրներն ու հեռանկարները, ինչպես նաեւ տարածաշրջանային անվտանգության հարցեր: Ի թիվս այլ հանդիպումների՝ ծովակալ Գվիդո Վենտուրոնին կայցելի նաեւ ՀՀ ՊՆ Վ. Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտ:

ԱՄՆ-ում դարձյալ սպանում է դեռահասը

ՍԱՆ ԴԻԵԳՈ, 6 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մարտի 5-ին Սենթի քաղաքի դպրոցներից մեկում, Կալիֆոռնիայի նահանգում, Սան Դիեգոյից ոչ հեռու, զինված մի դեռահաս կրակ է բացել, որի հետեւանքով առնվազն երկու մարդ զոհվել է, տասներեքը՝ վիրավորվել: Նրանց մեծ մասը այդ դպրոցի սովորողներ են: Ականատեսների վկայությամբ, կրակելիս չարագործը գոհունակ ժպտացել է: Ըստ ականատեսների, ատրճանակ կրակողը դպրոցի աշակերտներից մեկն է: Ինչպես հայտարարում է ոստիկանությունը, կասկածյալը ձերբակալված է: Սակայն իշխանությունները հրաժարվել են մեկնաբանել իրավիճակը: Ըստ դպրոցի աշակերտների, միջադեպը տեղի է ունեցել դասասենյակների միջանցքում, դասերի ընդմիջման ժամանակ:

«Մահվան է դատապարտված նա, ով հող կզիջի»

Այս վերնագրով մարտի 5-ի համարում հոդված է տպագրել Ադրբեջանի «Ենի մուսավաթ» օրաթերթը: Ամբողջ աշխարհում բնակվող ադրբեջանցիներն ուղերձով Ադրբեջանի իշխանություններին եւ ժողովրդին տեղեկացնում են, թե «Ադրբեջանցիների համաշխարհային կոնգրեսը» եւ «Եվրոպա-Ադրբեջան համադաշնությունը» փետրվարի 23-24-ի ԼՂ հարցի կարգավորման շուրջ Միլի մեջլիսի լսումները համարժեք են համարում Ադրբեջանի հողերը Հայաստանին նվիրելուն. «Մենք վստահ ենք, որ հայ ագրեսորներին փոխզիջում անելը հակասում է Ադրբեջանի ազգային շահերին, դավաճանություն է ադրբեջանցի ժողովրդի նկատմամբ»:

Իրենց ուղերձով Ադրբեջանից դուրս բնակվող ադրբեջանցիները հիշեցնում են, թե «մահվան է դատապարտված նա, ով հող կզիջի», պահանջելով, որ «առանց նախապայմանների հայերը ետ քաշվեն Ադրբեջանի տարածքներից, հակառակ պարագայում հայերի վրա կդրվի ապագա արյունահեղության պատասխանատվությունը»: «Ցանկացած ոք, ով կստորագրի համաձայնագիր առանց վերոնշյալ պայմանները կատարելու, կհամարվի Ադրբեջանի ժողովրդի դավաճան», նշվում է ուղերձում:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Սահմանամերձ բնակավայրերը ապահովվելու են օրենքով

Ծրագրային մոտեցումն այդ հարցին ռազմավարական նշանակություն է տալիս

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Սահմանամերձ տարածաշրջանների մասին» օրենքի անհրաժեշտությունը կարեւորվում էր դեռ այն ժամանակ, երբ հրադադարից հետո խնդիր դրվեց այդ կարգի բնակավայրերին որոշ արտոնություններ շնորհելու միջոցով արգելակել արդեն իսկ սկսված արտագաղթը: Մինչդեռ ամեն ինչ թողնվեց կառավարության հայեցողությանը, ոչ միայն չկասեցվեց արտագաղթը, այլեւ նրա ահագնացող չափերին զուգահեռ ծայրահեղ դարձավ սոցիալական վիճակի վատթարացումը: Այս առումով ԱԺ պատգամավորներ Վիկտոր Դալլաքյանի եւ Վահան Բոստանջյանի համանուն օրենքի նախագիծը նույնիսկ ուշացած կարելի է համարել:

Տես ► էջ 3

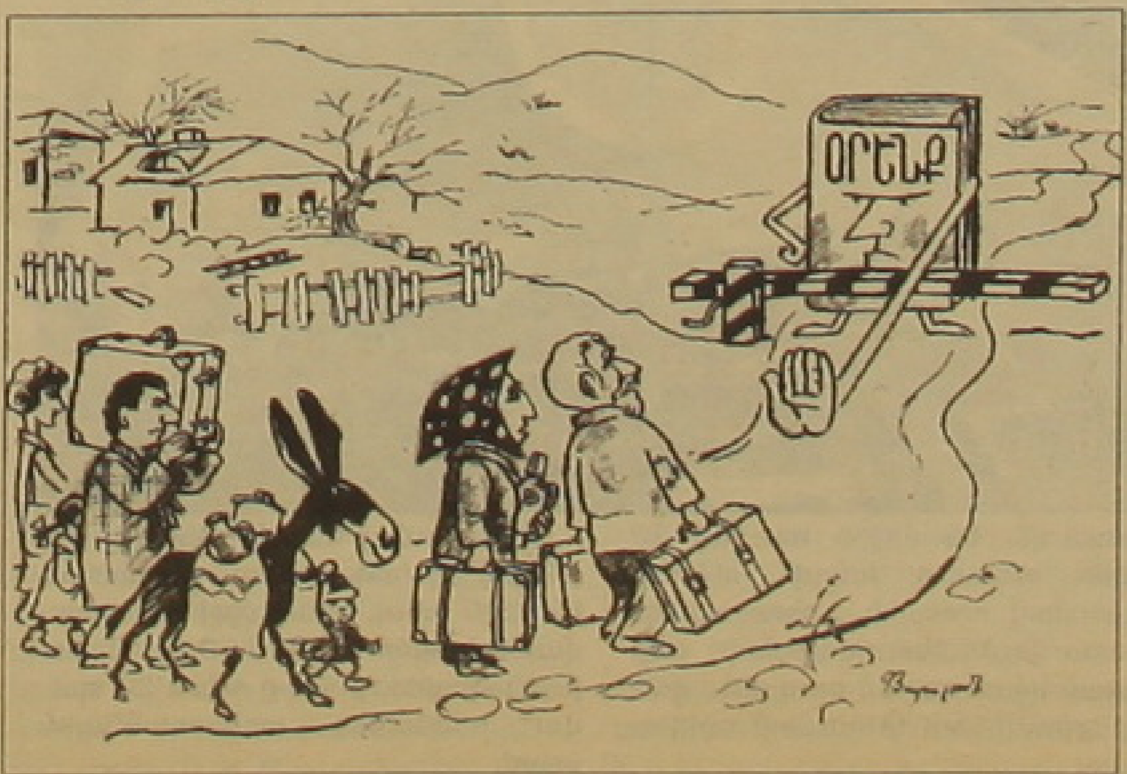

ՏՈՄՍԱԿ

«Ժոկոյից» մինչեւ «Մուկը»

Ժոկոյից մինչեւ Մուկը, ահա այն փաստացի ուղին, որ անցել է Հայաստանի երրորդ հանրապետության կառավարությունը: Ինչպիսին էր խորհրդային նախարարը. կուսակցական կամ կոմերիտական անցյալով, «մաքուր» անկետայով, միշտ սպիտակ վերնաշապիկով եւ փողկապով, ձմեռը մոխրագույն վերարկուով (Դայանի «սպեց» բազայից») եւ անդատրայից գլխարկով: Նրանց հարգում էին... եւ դրա համար բերում էին, լավ էլ բերում էին: Նա էլ տալիս էր, լավ էլ տալիս էր... Սակայն բացառություններ կային, ինչքան Հոկտեմբերյան հեղափոխության տարելիցներն աճում էին, այնքան բացառությունների թիվը պակասում էր:

Ուրիշ բան է անկախ Հայաստանի նախարարաց դասը. Ժոկոյից մինչեւ Մուկը: Հիմնականում ճարպիկ տղաներ են: Անկետաներ ընդհանրապես չունեն: Գաղափարներ, որպես կանոն՝ նույնպես: Ի տարբերություն առաջինների՝ փոփոխվում են հաճախ, դրա համար անում են ամեն ինչ, որ հասցնեն... հնարավորին չափ շատ, հնարավորին չափ լավ: Ճիշտ մարդիկ են՝ խաղացող աչքերով, տարաբնույթ կրթական պատրաստվածությամբ, ազգին մինչեւ վերջին կոպեկը ծառայեցնելու վճռականությամբ: Նրանց չեն հարգում... եւ դրա համար նրանք վերցնում են, լավ էլ վերցնում են: Նրանց մոտ գործում է ոսկե օրենք՝ գողական աշխարհում ամենահարգվածը ջեպկիրն է: Սակայն նրանց մեջ էլ կան բացառություններ: Տարբեր հարիֆներ, հայրենասերներ, նույնիսկ ակնոցավոր ինտելիգենտներ, մի խոսքով՝ «պյասնո» հայրենյաց գործադիր իշխանության ժողովում:

Երբ հուշանվերների գործարանի ցեխի պետ Ժոկոն դարձավ առաջին կառավարության կարեւորագույն դեմքը, ՀՀՇ-ական հեղափոխականներից շատերը տարակուսեցին՝ մի՞թե դրա համար էին նրանք ժամանակին ջարդում Ոսկանյանի գլուխը: Չգիտեին պարզամիտները, որ դեռ շատ բան է փոխվելու հայրենական կառավարության մեջ, վարչապետ Մանուկյանն էլ ընդդիմություն է դառնալու, Լեւոնն էլ նեղանալու գնալու է, Ժոկոն բոլորից շատ է գոյատեւելու, որովհետեւ նա ոչ ՀՀՇ է, ոչ էլ՝ ԱԺՄ: Նա «Ժոկո» կուսակցության անդամ է, որը երբեւէ չի պարտվելու, միշտ շահելու է, որովհետեւ նրա հիմքը հուշանվերների գործարանի չիգանկի ցեխն է: Դե, հիմա նոր ժամանակաշրջան է: Վերջին նորությունը կառավարության մեջ «Մուկն» է: Սիրուն, ոչ բարձրահասակ, մազերի լենինյան կտրվածքով հաճելի մի երիտասարդ: Աշխատանքային հարուստ, կարելի է ասել՝ շատ հարուստ փորձ ունի. գինու կոմբինատ, քաղաքապետ, հետո՝ մարզպետ: Հանրապետության տեղական կառավարման մարմիններն ամուր ձեռքերում եւ գրպաններում են: Այնպես որ, ականատես ենք անցման շրջանի Ժոկոյի կուսակցությունից դեպի Մուկը: Բայց ոչինչ, սիրելի հայրենակիցներ, նրանց խնդիրները, գաղափարախոսությունը, պայքարի ճանապարհը նույնն է՝ ծառայել ազգին եւ հայրենիքին մկնային կամ ավելի ճիշտ՝ մուկային ձեւով:

Կ. Լ.

Քանի դեռ Կովկասում չի հաստատվել կայունություն, խոշոր ներդրումներ չեն լինի

Հայ-ամերիկյան բանակցությունների հիմքում Հայաստանի ներդրումային միջավայրի բարելավման խնդիրն էր

«Հայ-ամերիկյան միջկառավարական բանակցությունների հիմքում ընկած էր Հայաստանում ներդրումային միջավայրի բարելավման խնդիրը», երեկ հայտարարեց ԱՄՆ պետդեպարտամենտի նորանկախ երկրների գծով օգնության համակարգող Ռ. Թեյլորը: Ինչպես հայտնի է, նրա գլխավորած պատվիրակությունը Հայաստանում էր հայ-ամերիկյան միջկառավարական բանակցություններ անցկացնելու: Մարտի 5-6-ը Երեւանում կայացած բանակցությունները երրորդն են, իսկ ԱՄՆ-ում Ջորջ Բուշի իշխանության գալուց հետո կառավարությունների մակարդակով առաջինը: Ընդհանրապես նման բանակցություններին, քննարկումներին հաջորդում են արդեն կոնկրետ համագործակցության համաձայնագրեր կոնկրետ ոլորտների վերաբերյալ: Այս հերթական հանդիպման քննարկումների թեմատիկ շրջանակը եւս մեծ էր. մակրոտնտեսական վիճակ, բյուջետային քաղաքականություն, կառավարության հակակոռուպցիոն ծրագիր եւ օգնության տրամադրում եւ այլն:

«Նախապես ասեմ, որ որեւէ հարցի վերաբերյալ որոշումներ չեն ընդունվել», երեկվա ճեպազրույցում հայտնեց Հայաստանի աշխատանքային խմբի ղեկավար, ֆինանսների նախարար Վարդան Խաչատրյանը փորձելով կանխել լրագրողների առավել կոնկրետ հարցերը: Այնուամենայնիվ կոնկրետ հարցեր եղան. առաջինը վերաբերում էր կրկնակի հարկումից խուսափելու համաձայնագրի քննարկմանը: Նշենք, որ այս հարցը մինչ այժմ եղած քննարկումների մեջ ամենահրատապերից ու դժվար լուծելիներից մեկն է եղել: Պրն Թեյլորը մի փոքր խուսանավեց. «Այս անգամ այդ հարցը չքննարկվեց»: Ինչ վերաբերում է Հայաստանի էներգետիկ անվտանգության խնդրին ու ԱՄՆ դիրքորոշմանը Իրան-Հայաստան գազամուղին, Վարդան Խաչատրյանը նշեց, որ Հայաստանի էներգետիկ անվտանգության խնդրի հետ կապված այլընտրանքային ծրագրերի (իսկ ՀԱԷԿ-ը 2004 թ.-ին փակվելու պարագայում դա անհրաժեշտություն է) ֆինանսավորման հարցը անպայման կդրվի հունիսին Փարիզում կայանալիք դոնոր երկրների հանդիպմանը, որը կազմակերպում են ԱՄՀ-ն ու ՀԲ-ն: Իսկ «Սեզամ» ծրագրի հետ կապված (այս ծրագրով նախատեսվում է Ֆիզիկայի ինստիտուտի բազայի վրա ստեղծել արագացուցիչ) պրն Թեյլորը հայտնեց, որ չի բացառվում մեկ այլ «Սեզամ-1» ծրագիրը, որը կքննարկվի UNESCO-ի առաջիկա կոնֆերանսի ժամանակ: Ծրագրի հետ կապված ստեղծվել է հատուկ աշխատանքային խումբ:

«Ինչպիսի՞ն է ամերիկյան փորձագետների գնահատականը Հայաստանի ներդրումային միջավայրի վերաբերյալ եւ ամերիկյան կողմից ինչպիսի՞ խոչընդոտներ են մատնանշվել քննարկումների ժամանակ», **«Ազգի»** հարցին ի պատասխան պրն Թեյլորը նշեց. «Ակնառու է, որ վերջերս ձեր երկրում տեղի են ունեցել որոշակի բարեփոխումներ, հատկապես հարկային օրենքներում: Նկատվում են որոշակի դրական միտումներ»: Ինչպես ամերիկյան կողմը, այնպես էլ հայկականը այդ իմաստով կարեւորում են մայիսին Նյու Յորքում կայանալիք Հայաստանի ներդրումների վերաբերյալ համաժողովը, որին մասնակցելու են խոշոր ներդրումային ընկերություններ, ներկայացվելու են հաջող փորձերը, Հայաստանի ներկայիս բիզնես միջավայրը: «Այդ համաժողովում ՀՀ կառավարությունը պետք է լինի երկրորդ պլանում», հարկ համարեց շեշտել Վ. Խաչատրյանը:

ԱՄՆ-ը ՀՀ տնտեսության մեջ շարունակում է իր օգնության ծրագրերը. այս տարի ԱՄՆ Կոնգրեսը երկկողմանի օգնության ծրագրերի համար Հայաստանին է տրամադրել 90 մլն դոլար: Դրա հետ մեկտեղ Հայաստանի տնտեսության մեջ մինչ այժմ ամերիկյան լուրջ ներդրումներ չկան:

«Ներդրումների ակտիվացման կարեւոր գործոններից մեկը, որից օգուտ կքաղեն բոլոր երկրների ներդնողները, կովկասյան տարածաշրջանում կայունության հաստատումն է», նորից ու նորից հիշեցրեց ԱՄՆ բարձրաստիճան պաշտոնյան, չմոռանալով ակնարկել, որ նման հանդիպումներ լինում են այն ժամանակ, երբ կան լավատեսական սպասումներ, հնարավոր են քաղաքական խնդիրների լուծումներ: Քանի դեռ քաղաքական խնդիրներին լուծումներ չեն տրվել, շահեկան իրավիճակ ներդնողների համար չի լինի:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

«Ռուսաստանի հայերի միությունը» ցանկանում է մասնակցել տոնակատարություններին

«Ռուսաստանի հայերի միությունը» ցանկանում է իր մասնակցությունը բերել Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի տոնակատարություններին:

Միության նախագահ Արա Աբրահամյանին, խաղաղագետ Անդրանիկ Միհրանյանին, Ռուսաստանից ժամանած այլ հյուրերի ընդունեց Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի տոնակատարության կազմակերպման պետական հանձնաժողովի փոխնախագահ Խոսրով Հարությունյանը:

Հանձնաժողովի փոխնախագահին անդրադառնալով հոբելյանական տարվա ընթացքում Հայաստանում կայանալիք միջոցառումների պետական ծրագրին, նշեց, որ այս տոնակատարությունները նաեւ լավագույն առիթ են աշխարհին ներկայանալու մեր ողջ մշակութային ժառանգությամբ: Խ. Հարությունյանի կարծիքով, հոբելյանական տարին կարեւոր է նաեւ սփյուռքի մեր հայրենակիցների համար, որոնք առիթ կունենան ներկայանալու որպես այդ ժառանգության կրող` ներկայացնելով իրենց պատմությունը, մշակույթն ու ավանդույթները:

Հանդիպման ընթացքում «Ռուսաստանի հայերի միության» նախագահը ցանկություն հայտնեց Հայաստանում եւ Ռուսաստանում կազմակերպել միջոցառումներ, մասնավորապես դրանցից մեկը հնարավոր է համընկնի Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Վ. Պուտինի Հայաստան կատարելիք այցի հետ:

1700-ԱՄՅԱԿԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Մի բուռ ծիրանի տուրիզմի բեռլինյան ծիածանի մեջ

Մարտի 3-7-ը Բեռլինում անցկացվող ճանապարհորդության եւ զբոսաշրջության միջազգային տոնավաճառ-2001-ին մասնակցեց նաեւ Հայաստանը: Հանրահայտ այս միջոցառմանն այս անգամ մասնակիցների ռեկորդային թիվ է գրանցվել` 10 հազարից ավելի գործակալություններ աշխարհի տարբեր երկրներից: Ռուսաստանի, Թուրքիայի, Վրաստանի, Բելառուսի, Բուլղարիայի, Ալբանիայի հարեւանությամբ գտնվող հայկական տաղավարի գլխավոր կազմակերպիչն է Զբոսաշրջության զարգացման հայկական գործակալությունը` (ATDA) Լիզա Սկորսոլինիի ղեկավարությամբ: Երեւանում գործող հիշյալ գործակալության հովանավորությունը ստանձնել է ամերիկահայ բարերար Վահագն Հովնանյանը, որը նույնպես Բեռլինում է:

Ցուցահանդես-տոնավաճառին Հայաստանից պաշտոնապես մասնակցում են տասնյակից ավելի զբոսաշրջային գործակալություններ եւ ճամփորդական կազմակերպություններ: Ստորեւ մասնակիցների ցանկը` «Արմենիա թրավ», «Լեւոն թրավլ», «Պրանա», «Հոթել Արմենիա», «Հայկական ավիաուղիներ», «Երեւան հոթել», «Եվրոսան ույուս», «Էլիտար», «Ավարայր», «Արմինտուր», «Մենուա Տուր», Գյումրիի «Գեսթհաուս-Բեռլինը»: Հայաստանը ներկայացնող դիդակտիկ նյութերում բնականաբար չի շրջանցվում քրիստոնեության պետական ընդունման 1700-ամյակը: Տեղեկագրերի արագ սպառումը վկայում է, որ այցելուների կողմից մեր երկրի հանդեպ որոշ հետաքրքրություն այդուհանդերձ նկատվում է: Դեռեւս վաղ է խոսել գործնական արդյունքների մասին, սակայն անվիճելի է, որ եվրոպայի մաս կազմող մեր փոքրիկ, եվրոպացուն անծանոթ անկյունը գովազդման, ծանոթացման կարիք շատ ունի, եւ կարեւոր է, որ ՀՀ հետայսու հետամուտ լինի մեծ տոնավաճառներում իր հնարավորինս կազմակերպված ներկայության:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ, Գերմանիա

Էներգետիկայի նախարարության շենքի ընդերքում գա՞զ է հայտնաբերվել

ՀՀ էներգետիկայի նախարար Կարեն Գալուստյանն արդեն որերորդ անգամ հայտարարում է, որ Հայաստանին Իրանի առաջարկած գազի սակագինը 30-40 տոկոսով ավելի բանկ է, քան առաջարկում է Ռուսաստանը: «Անընդունելի է նման գներով գազ ստանալը», ասել է նախարարը, տեղեկացնելով, որ Իրանի հետ ներկայումս շարունակվում են գազի սակագինն իջեցնելու բանակցությունները:

Ամենաֆանտաստիկը նախարարի հետեւյալ դիտարկումն է. 2000 թ. Հայաստանին հաջողվել է փակել առանց լրացուցիչ պարտքերի, որոնց գումար էլ մարվել է նաեւ նախորդ տարիներին գոյացած պարտքից, իսկ նման պայմաններում բնական է, որ առայժմ Իրանը չի կարող դիտարկվել որպես գազի այլընտրանքային մատակարար:

Պարզապես ապշեցնող է էներգետիկայի նախարարի դիտարկումը, թե Իրանը չի կարող դիտարկվել որպես գազի այլընտրանքային մատակարար: Որտեղի՞ց ենք մենք գազ ստանում, ի՞նչ ճանապարհով է անցնում Ռուսաստան-Հայաստան գազախողովակաշարը, քանի՞ անգամ է պայթեցվել` գիտենք բոլորս: Բացի այդ, ի տարբերություն OPEC-ի (Նավթ արդյունահանող երկրների կազմակերպություն), որը կանոնակարգում է համաշխարհային շուկայում նավթի գները, գոյություն չունի «գազի OPEC», ասել է թե` գազի հաստատուն գին: Նման պայմաններում, երբ դեռեւս կառուցված չէ Իրան-Հայաստան գազամուղը, գնի մասին խոսելն անհեթեթություն է: Պրն Գալուստյանը, ժողովրդական ասացվածքի համաձայն, «ձուկը ջրում բազար է անում»:

Ողջախոհ մարդկանց, այդ թվում պետական այրերին կրկին հիշեցնում ենք, որ Իրան-Հայաստան գազամուղն ունի ռազմավարական նշանակություն Իրանի, Եվրամիության եւ առաջին հերթին Հայաստանի համար: Սկզբնական շրջանում այնքան էլ կարեւոր չէ, թե խողովակաշարով ի՞նչ գույնի գազ է հոսելու, ի՞նչ գներով, ի՞նչ ծավալներով: Ընդհակառակը, այլընտրանքը հայկական կողմին հնարավորություն կտա գազի գների շուրջ սակարկել նույն Ռուսաստանի հետ, որը, օրինակ, Բելառուսին գազ է առաքում 15 դոլարով (1000 խմ), երեք եւ կես անգամ էժան, քան Հայաստանին:

Ամեն անգամ, երբ պրն Գալուստյանը խոսում է իրանական գազի թանկության մասին, մտածում ես` միգուցե ՀՀ էներգետիկայի նախարարության շենքի ընդերքում գա՞զ է հայտնաբերվել:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Երեւանի մետրոպոլիտենը 20 տարեկան է

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մարտի 7-ին լրանում է Երեւանի մետրոպոլիտենի գործարկման 20-րդ տարին: Մետրոպոլիտենի 10 կայարաններից վեցը ստորգետնյա, խորը տեղադրությամբ են, մեկը` ստորգետնյա ոչ խորը տեղադրությամբ եւ երեքը` բաց: Գծի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 12,1 կմ., որից 5,1-ը` վերգետնյա: Մետրոպոլիտենի «Երիտասարդական», «Հանրապետության հրապարակ», «Զորավար Անդրանիկ» կայարանները գտնվում են ստորգետնյա ջրերի գոտում, ջրահեռացումն ապահովելու նպատակով 1998 թվականին գործարկվել է ջրերի ինքնահոս համակարգի դրենաժային թունելը:

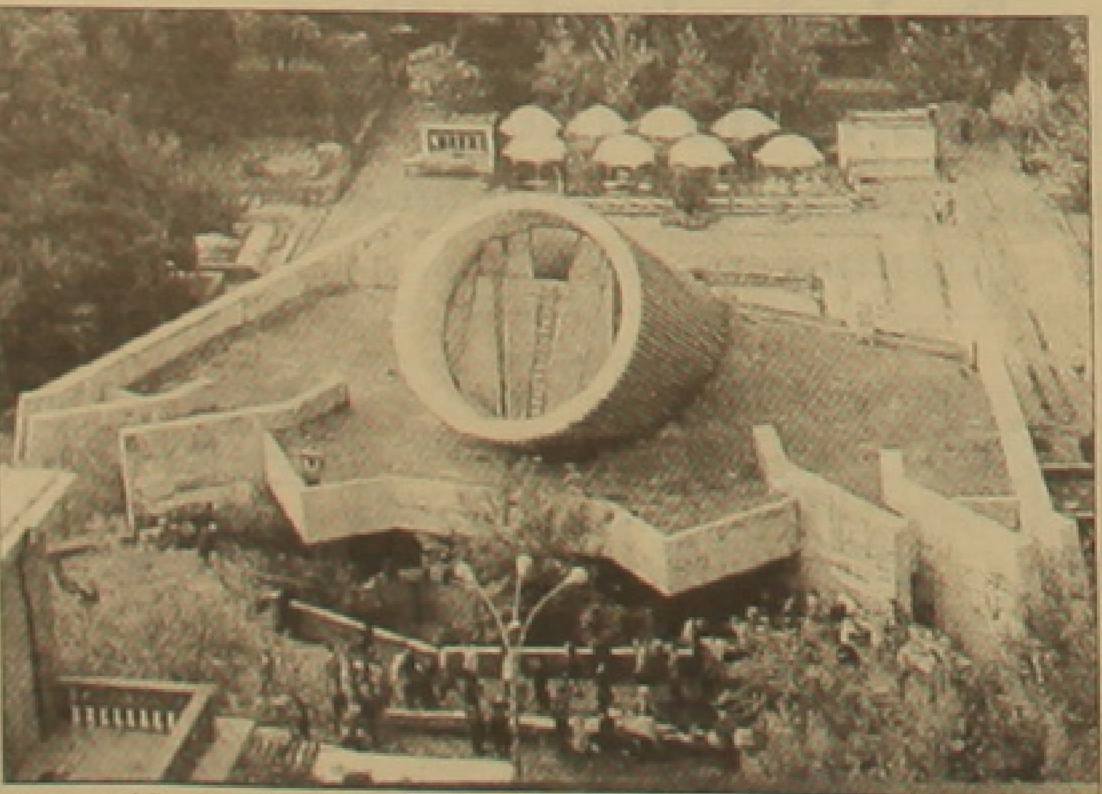

Ըստ «Մետլուր» լրատվական ծառայության, չնայած էկոլոգիական մաքրության, արագության եւ անվտանգության տեսակետից մետրոպոլիտենը գերազանցում է վերգետնյա տրանսպորտին, սակայն տարեցտարի արձանագրվում է ուղեւորահոսքի նվազում: Այսպես, եթե 1981 թ. 5 կայարանների առկայությամբ օրական փոխադրվել է 45-50 հազար մարդ, ապա ներկայումս գործող 10 կայարանները վերջին ամիսներին օրական սպասարկել են միջին հաշվով 38 հազար ուղեւորի: Խնդրի լուծման նպատակով որոշակի աշխատանքներ են տարվում մետրոպոլիտենի գծի սպասարկման գոտում զուգահեռ գործող երթուղիների կրճատման ուղղությամբ:

Ներկայումս Կարեն Դեմիրճյանի անվան մետրոպոլիտենում աշխատում են 1200 մարդ, որոնց միջին աշխատավարձը կազմում է 29.500 դրամ: Աշխատակիցներից 120-ը ունեն 20 տարվա անընդմեջ աշխատանքային ստաժ:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ժԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ՆԻՍՏ

ԱՊՀ երկաթուղայինները հանդիպում են Երեւանում

Մասնակիցների թվում է Ադրբեջանի երկաթուղու ներկայացուցիչը

Երեկ Երեւանում իր աշխատանքը սկսեց ԱՊՀ երկրների երկաթուղային տրանսպորտի խորհրդի 28-րդ նիստը: Խորհուրդը ստեղծվել է 1992 թ.-ի փետրվարին՝ ԱՊՀ երկրների կառավարությունների ղեկավարների որոշմամբ: Նրա անդամներ են ոչ միայն ԱՊՀ, այլեւ Մերձբալթյան երկրների եւ Բուլղարիայի երկաթուղային վարչակազմերի ղեկավարները: Չի կարելի չկարեւորել այս կառույցի գոյությունը: Սա համագործակցության երկրներում իսկապես գործող հազվադեպ կառույցներից է: Ի տարբերություն տնտեսական ոլորտում գործող այլ սուբյեկտների, որոնք կորցրին իրենց գործընկերներին, երկաթուղայինները կարողացան պահպանել իրենց համակարգը: Ներկայումս 140 հզ. կմ երկաթուղային ճանապարհները պահպանել են իրենց միասնական տեխնոլոգիական տարածքը:

Երեւանում սկսված նիստին ողջույնի խոսք էր հղել վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը: Նա, կարեւորելով երկաթուղային տրանսպորտի համաշխարհային տնտեսությանն ինտեգրվելու խնդիրը, հույս է հայտնել, որ հարավկովկասյան երկրները հնարավորություն կստանան իրականացնելու այդ ձգտումը:

Կապերի վերականգնումն այս երկրների եւ Թուրքիայի ու Իրանի միջեւ հնարավոր կլինի Ախուրյան, Իջեւան եւ Ջուլֆա կայարանների միջոցով: Անդրանիկ Մարգարյանի ողջույնի խոսքում, որն ընթերցեց տրանսպորտի եւ կապի նախարար Երվանդ Զախարյանը, նշվում էր, որ Հայաստանն առավելապես տուժել է երկաթուղային կապերի խզումից եւ շահագրգռված է երկաթուղու վրաց-աբխազական հատվածի վերականգնմամբ: 28-րդ նիստին քննարկվելիք հարցերին նախարարն ավելի հանգամանորեն անդրադարձավ արդեն լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ: Դրանք են բեռնա- եւ ուղեւորափոխադրումների, բեռնատար վագոնների եւ բեռնախցիկների (կոնտեյներ) տեխնիկական վիճակի եւ օգտագործման, երկաթուղիների վարչակազմերի փոխվճարումների համակարգի կատարելագործման, երկաթգծերի միջպետական ինֆորմացիոն-հաշվողական ցանցի զարգացման, սակագնային քաղաքականության եւ այլ հարցեր: Առանձնահատուկ ուշադրության է արժանի Երվանդ Զախարյանի հայտնած տեղեկատվությունը, որ միտումներ կան ընդհանուր սակագնային քաղաքականության անցնելու:

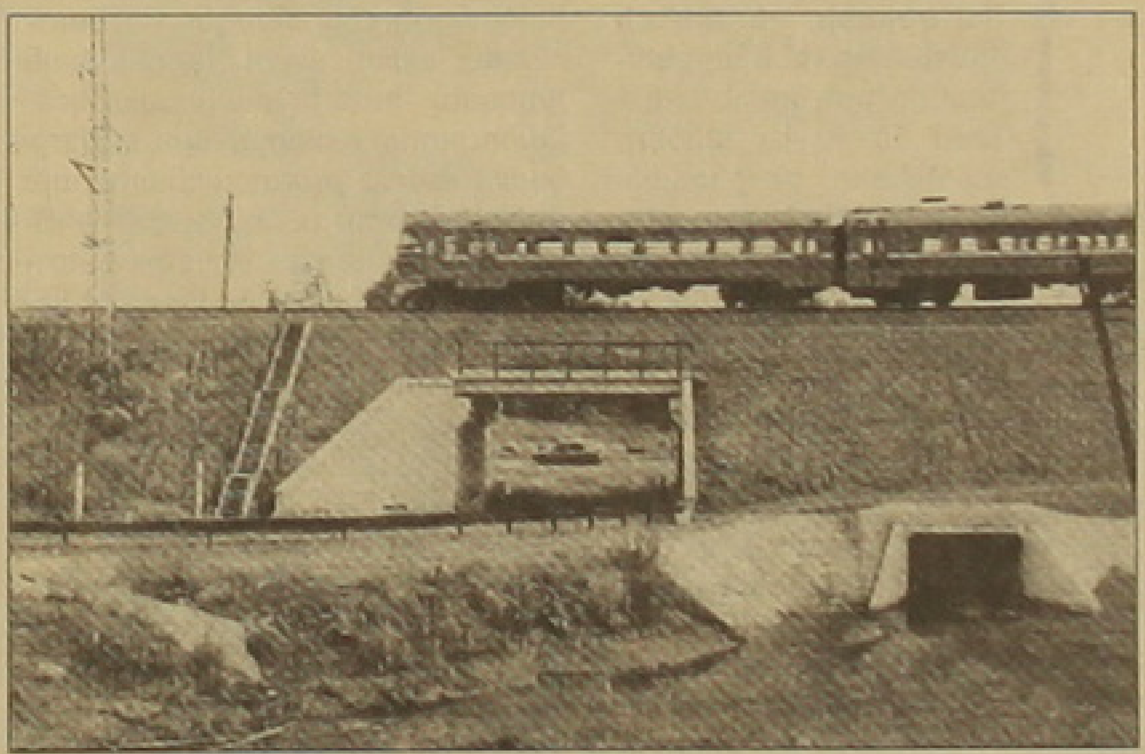

Նման պարագայում Հայաստանը հնարավորություն կունենա իր արտադրանքի արտահանման դեպքում երկաթուղային տեղափոխման համար ավելի էժան վճարել, ինչը նշանակում է ցածրացնել դրա ինքնարժեքը: Գաղտնիք չէ, որ ներկայումս Վրաստանը բավականին բարձր սակագին է սահմանել իր տարանցիկ ծառայությունների համար: Մինչդեռ միասնական սակագների դեպքում նման խնդիր կդադարի գոյություն ունենալուց:

Եվս մեկ հետաքրքիր պահ երեկվա նիստից: Դրա աշխատանքներին մասնակցում էր նաեւ Ադրբեջանի երկաթուղու դեպարտամենտի ներկայացուցիչը՝ Ամրա Խուսանովը: Բնական է, որ նիստի ընդմիջմանը նա անմիջապես հայտնվեց հայ լրագրողների ուշադրության կենտրոնում: Սակայն ադրբեջանցի պաշտոնյայի պատասխանները ընդհանուր էին եւ ոչինչ չասող: Նա հենց սկզբից հայտարարեց, որ քաղաքական բնույթի հարցերին չի պատասխանելու, ապա երկու անգամ կրկնեց նույն միտքը՝ երկու երկրների ղեկավարները հանդիպում են, բանակցություններ վարում եւ դրանց արդյունավետության դեպքում երկաթուղային կապի հաստատումը Ադրբեջանի եւ Հայաստանի միջեւ ինքնաբերաբար կլուծվի: Ադրբեջանական երկաթուղու ներկայացուցիչը նշեց, որ այդ կապի բացակայությունից տուժել են եւ Հայաստանը, եւ Նախիջեւանը, եւ ցանկացավ, որ որքան հնարավոր է շուտով այդ կապը հաստատվի:

Այսօր ԱՊՀ երկրների երկաթուղային տրանսպորտի խորհրդի 28-րդ նիստը կավարտի աշխատանքը, եւ արդեն հայտնի կդառնա, թե նախանշված հարցերից որոնք եւ ինչ չափով են լուծում գտել:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԳՈՐԻՍ

Բեմահարթակում միայն... Վազգեն Սարգսյանն է

Մարտի 5-ին Գորիսի մշակույթի պալատի դահլիճը աննախադեպ մարդաշատ էր. Վազգեն Սարգսյանի ծննդյան օրը նրա հիշատակին երախտիքի տուրք տալու էին եկել նրա զինակից ընկերները, հարյուրավոր գորիսցիներ:

Մոմերով լուսավորված բեմահարթակում միայն... Վազգեն Սարգսյանն էր՝ նրա մեծադիր, ինքնատիպ ժպիտով լուսանկարը, ճերմակ մեխակներով թագադրված մի թիկնաթոռ եւ երաժշտություն: Հայոց սպարապետի, ազգային հերոսի, մարտական ընկերոջ մասին հիշատակի խոսք ասացին Սյունիքի երկրապահ կամավորների միության նախագահ, ԱԺ պատգամավոր, երեկոյի կազմակերպման նախաձեռնիչ Սուրեն Խաչատրյանը, Գորիսի ավագ զինկոմ, փոխգնդապետ Գենադի Դավթյանը: Հիշողություններից կրկին հառնեց հայոց ազգային բանակը հիմնադրած անձնուրաց հայորդին, զորավարը, որ սթափ հեռատեսությամբ գիտակցում էր ինչպես ողջ Սյունիքի, մասնավորապես Գորիսի անառիկության դերը, որ «սիրում էր առիթի դեպքում կրկնել, որ Գորիսն իր երկրորդ ծննդավայրն է», որ հիանալի գիտեր Գորիսի պատմությունը ու, նաեւ աշխատանքի բերումով, քաջատեղյակ էր տարածաշրջանի հիմնախնդիրներին, որ մտահղանում ու իրականացնում էր «Սյունիք, Զանգեզուր» բազում ծրագրեր:

Գորիսի Ակ. Բակունցի անվան դպրոցի գրական ակումբի սաները (ղեկ. Ռ. Մարտիրոսյան) իրենց ելույթով հավաստեցին մեծ զորավարի «21-րդ դարը մերն է լինելու» պայծառ հավատամքը: Ելույթ ունեցան նաեւ անհատ կատարողներ:

ԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Գորիս

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ

Շավարշ Քոչարյանը խորհրդարան է ներմուծում բարոյականությո՞ւն

Խորհրդարանը երեկ քննության առավ ԱԺ կրթության, գիտության մշտական հանձնաժողովի ներկայիս նախագահ Շավարշ Քոչարյանի հրաժարականի հարցը: Ըստ ամենայնի, այսօր խորհրդարանը չի ընդունի հրաժարականը, քանի որ Շավարշ Քոչարյանի անձի, քաղաքական գործչի եւ հանձնաժողովի նախագահի հանդեպ միանշանակ դրական կարծիք է ձեւավորված: Օրինակ, պատգամավոր Սերգեյ Իսրայելյանի կարծիքով, պարզապես անբարոյականություն կլիներ ընդունել հրաժարականը եւ եթե «Շավարշի հարցն» էլ քաղաքականացվի, ապա դա վիրավորական է առաջին հերթին հենց հանձնաժողովի, ապա նաեւ դրա անդամների համար, որոնցից մեկն էլ ինքն է:

Խորհրդարանը փորձում է քաղաքական պարկեշտություն դրսեւորել Շավարշ Քոչարյանի հանդեպ՝ ելնելով այն հանգամանքից, որ վերջինս բարոյական, քաղաքական էթիկայի շրջանակներում հրաժարական ներկայացրեց՝ բոլորովին պարտավորված չլինելով:

Ռոբերտ Քոչարյանի հրաժարականի հարցը՝ ԱԺ ամբիոնից

Դեռ անցած նոյեմբեր ամսին պատգամավոր Մանուկ Գասպարյանը ԱԺ ամբիոնից մինչեւ մարտի մեկը ժամանակ տվեց ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին՝ կարգի բերելու երկրի տնտեսական, քաղաքական իրավիճակը՝ հակառակ դեպքում խոստանալով նրա պաշտոնանկության գործընթաց սկսել: Երեկ դրա փոխարեն Մանուկ Գասպարյանը միայն կոչ արեց Ռոբերտ Քոչարյանին կամք դրսեւորել եւ հրաժարական տալ, քանի որ երկրից կոռուպցիան, կլանայնությունը չվերացան, երկրի արտաքին պարտքն անցել է 900 մլրդ դոլարի սահմանը, եւ այդ իրավիճակի հանդեպ երկրի նախագահը դիտորդի կարգավիճակ է միայն որդեգրել:

Նրան հաջորդեց պատգամավոր Համլետ Հարությունյանի հակադարձ հայտարարությունը, որը, սակայն, սառը ցնցուղ դարձավ Գասպարյանի համար: Գտնելով, որ նման հայտարարություններն իսկական ջուր են Ադրբեջանի ջրաղացին, պրն Հարությունյանը կոչ արեց նման գործիչներին, քանի դեռ Արցախի վրա կախված է պատերազմի վտանգը, զերծ մնալ քաղաքական հավակնություններից, «որքան էլ շատ վճարեն» եւ չդիմել քաղաքական խաղերի, քանի որ դրանք երկրի ապակայունացման հիմնական գործոն կարող են լինել:

Գ. Ա.

Սահմանամերձ բնակավայրերը ապահովվելու են օրենքով

Սկիզբը էջ 1

Չնայած դրան օրինագծի շրջանառության մեջ դնելը խիստ կարեւորեց ԱԺ նախագահ Արմեն Խաչատրյանը. «Հարցի կարեւորությունը ռազմավարական է: Սահմանամերձ բնակավայրերի նկատմամբ համալիր ծրագրված մոտեցում է պետք»: Այս առումով օրինագիծը թերեւս լիովին բավարարի խոսնակի պահանջները, քանի որ նրա ողջ նպատակն ու ուղղվածությունը կառավարությանը պարտավորեցնել է սահմանամերձ տարածաշրջանների նկատմամբ համալիր ծրագիր մշակել եւ ներկայացնել խորհրդարանի հաստատմանը:

Ուշադրություն դարձնելով նախագծի ընդամենը 5 հոդվածներին, պարզ է դառնում, որ ողջ մեխը հենց այս սկզբունքն է: Մեջբերենք օրինագծի առաջին հոդվածը. օրենքի նպատակն է հստակեցնել «սահմանամերձ տարածաշրջանների նկատմամբ պետական քաղաքականության մշակման հիմնական սկզբունքները, քաղաքականության իրականացման ծրագրային հիմունքները եւ կարգավորել դրանց հետ կապված հարաբերությունները»: Հաջորդ հոդվածները փորձում են բացահայտել, թե ինչպես է արտահայտվում պետական քաղաքականություն ասվածը, ինչ մեխանիզմներով եւ իշխանությունների կոնկրետ գործունեության ինչ սկզբունքներով: Այսպիսով պետական քաղաքականությունն իրականացվելու է սահմանամերձ բնակավայրերի զարգացման համալիր ծրագրով, օրենքով սահմանված կարգով եւ ժամկետներում: Մինչեւ 2001 թ. մայիսի 1-ը կառավարությունը խորհրդարան է ներկայացնում այդ ծրագիրը, իսկ ժամանակի ընթացքում գործադիրը պարտավոր է ներկայացնել նաեւ դրա իրականացմանն ուղղված օրինագծերի փաթեթները: Տրամաբանական է, որ եւ ծրագիրը, եւ այդ օրինագծերը հաստատվելու են ԱԺ-ի կողմից, որն այս կերպ ոչ միայն ծրագրին է օրենքի ուժ տալիս, որը շահարկեց կառավարությունը, այլեւ ծրագրի իրականացման եւ կառավարության՝ դրան ուղղված միջոցառումների վրա ԱԺ-ի կողմից վերահսկողության ֆիքսումն է: Ի դեպ, այս դրույթը հաստատվում է նաեւ օրինագծում ամրագրվող եւս երկու դրույթներով, համաձայն որոնց կառավարությունը յուրաքանչյուր տարվա բյուջետային քննարկումներին խորհրդարանին մանրամասն հաշվետվություն է տալիս ծրագրով (որը, փաստորեն, նույնը կլինի՝ օրենքով), հաստատված միջոցառումների, դրանց վրա ծախսված գումարների մասին: Մյուս կետով յուրաքանչյուր տարի ամենաքիչը երկու անգամ ԱԺ-ն այդ հարցի կապակցությամբ լսումներ է կազմակերպում եւ կառավարության ներկայացուցիչների, եւ սահմանամերձ բնակավայրերի բնակիչների մասնակցությամբ:

Ըստ էության, մյուս բոլոր կարեւորագույն, ելակետային հարցերը խորհրդարանը թողնում է գործադիրին: Ֆինանսական հատկացումներին զուգահեռ, որը ամեն տարվա կտրվածքով կատարված հաշվարկների համաձայն հաշվարկվում եւ ներկայացվում է հաջորդ տարվա բյուջեի նախագծի հետ միաժամանակ՝ ունենալով այնտեղ հստակ գրված պաշտպանված հոդված, գործադիրը պարտավորվում է ներկայացնել սահմանամերձ շրջանների ցանկը, տրվող արտոնությունները, ներկայացնել տեղեկանք այդ բնակավայրերի պաշտպանական, սոցիալ-տնտեսական եւ ժողովրդագրական իրավիճակի մասին, հստակեցնել տարվելիք աշխատանքներն ըստ առանձին մարզերի եւ բնակավայրերի, ըստ աշխատանքները համակարգող լիազորված պետական մարմինների:

Հասկանալի է, որ եթե խոսքը վերաբերում է ծրագրային մոտեցմանը, ապա նման հարաբերությունները կարգավորում է կառավարությունը: Սակայն հետագա կամայականություններից խուսափելու համար, որն առավել վտանգավոր կդառնա կառավարություն-խորհրդարան սերտաճումների պարագայում, անհրաժեշտ է գոնե օրենքով ի սկզբանե ամրագրել սահմանամերձ կոչվող բնակավայրերի ցանկը, հնարավորության դեպքում նաեւ տրվելիք արտոնությունները, կամ գոնե որոշակիացնել, թե որ բնագավառներին են առնչվելու այդ արտոնությունները:

Ամեն դեպքում օրինագիծը լուրջ պաշտպանություն գտավ պատգամավորների շրջանակներում, որոնք, առանց բացառության, բոլոր ելույթ ունեցողները, պարզապես աներկբա էին համարում դրա ընդունումը եւ ոչ մի կերպ չէին ընկալում կառավարության հակափաստարկը:

Ըստ էության սկզբունքային առումով գործադիրը դեմ չէր հարցի ծրագրային մոտեցմանը, սակայն ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի փոխնախարար Պավել Սաֆարյանի խոսքերով ծրագրին օրենքի տեսք տալն անտեսում է կառավարության կողմից ֆինանսական հատկացումներ կատարելիս առաջնահերթության սկզբունքի կիրառումը: Փաստորեն բյուջեով, այն էլ պաշտպանված տողով գործադիրը պետք է հստակ ներկայացնի, թե հաջորդ տարի որքան գումար է նախատեսվում այդ ծրագրի շրջանակներում: Եթե, ասենք, որոշակիորեն մուտքերն ավելանան, ապա կառավարությունը չի կարող դրանք ազգաբնակչության թոշակների բարձրացմանն ուղղել՝ ունենալով աչքի առաջ օրենքի ուժ ստացած ծրագիրն իր համապատասխան հատկացումներով հանդերձ:

Ակնհայտ է, որ անկախ այն բանից, թե փոխհամաձայնության ինչ եզրեր կգտնվեն, միայն այս օրենքը ի վիճակի չէ էական ազդեցություն թողնել սահմանամերձ տարածաշրջանի իրավիճակի վրա: Դրա համար նախ ժամանակ է պետք. հետո անհրաժեշտ գումարներ, նպաստող օրենքներ եւ, որ ամենագլխավորն է՝ օրենքների հստակ իրագործում՝ հակառակ պարագայում պատասխանատվության ենթարկվելու անհրաժեշտությամբ, որի մասին, ի դեպ, օրինագիծը կոնկրետ ոչինչ չի ասում:

Որդոտ խնձորը պարզապես չեն ուտում

«Հանրապետություն» կուսակցությունը քաղաքական վերադասավորումների նախահայր կարող է դառնալ

Չկայացած քաղաքական համակարգում հասկանալի են նույնիսկ այնպիսի գործընթացներ, որոնք հակասում են արվող քաղաքական հայտարարություններին: Ասպարեզ է իջնում ևս մի կուսակցություն, որը նման իրավունքով թերևս վաստակել էր դեռևս պատերազմից հետո, սակայն որի գոյությունը մշտապես կանխվում էր դեպքերի զարգացումներով:

«Եթե մարդիկ համախմբվում և նոր կուսակցություն են ստեղծում, համարում եմ, որ իսկապես քաղաքական հարցերը քաղաքական ճանապարհներով լուծելու խնդիր են հետապնդում, ինչը շատ նորմալ է ժողովրդավարական երկրներում: Որքանով այս գործընթացը կբերի իսկապես քաղաքական համակարգի կայացմանը, այսօր դժվար է ասել, բայց այս պրոցեսները փորձում եմ դիտարկել դրական զարգացման միտումով», այսպես բնութագրեց նոր ստեղծվող «Հանրապետություն» կուսակցությանը ՀՅԴ անդամ Աղվան Վարդանյանը՝ իհարկե, «Միասնություն» դաշինքի հետ «Հանրապետության» ցանկացած հարաբերությունների խնդիրը թողնելով նրանց տրամադրություններին: Կուսակցության ստեղծման սերմը հենց այս ոլորտներում պետք է որոնել:

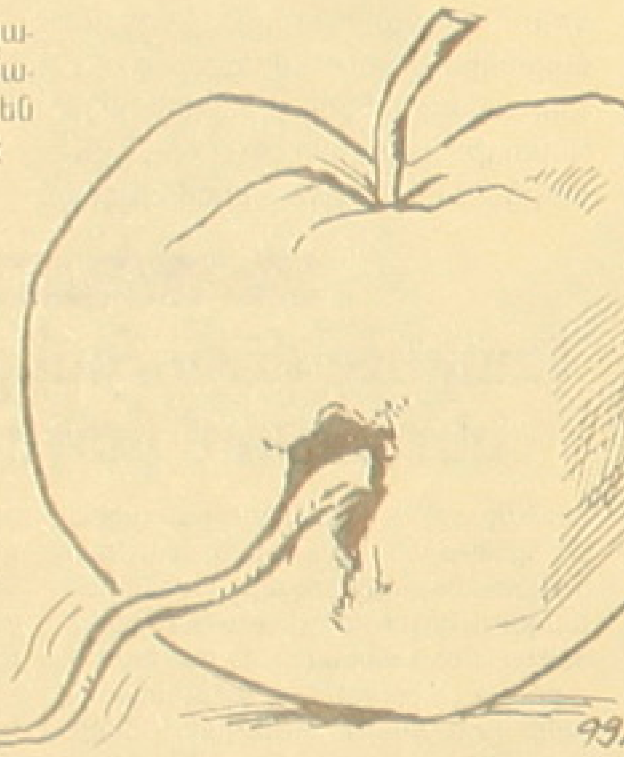

Վազգեն Սարգսյանը, որոշակի վերապահումներ ունենալով քաղաքական ասպարեզ երկրապահների զանգվածային մուտքի հանդեպ, անհրաժեշտ գտավ բավարարվել միայն հասարակական կազմակերպության լիազորություններով ԵԿՄ-ի ստեղծմամբ: Առաջին անգամ երկրապահների ընթացքը մեծ քաղաքականություն արգելվեց այդ ժամանակ: Երկրորդը լինելու էր նրանց միաձուլումը Հանրապետական կուսակցությանը, որի միջոցով թեև միջանցքն ստեղծվեց, սակայն երկրապահները իշխանություններին մոտեցման միջնորդավորված հնարավորություն չունենալով առավելագույնս պարզ ներկայացնել սեփական գաղափարախոսությունը: Նման վիճակը, ինչպես հոկտեմբերի 27-ին հաջորդած շրջանը հաստատեց, զուտ արհեստական էր և քննություն չէր բռնելու:

Երբ Ալբերտ Բազեյանը և Արամ Սարգսյանը ՀՀԿ շարքերից լքելու հայտարարություն արեցին, հատուկ ձևակերպեցին մի դիրքորոշում, ըստ որի «Միասնություն» դաշինքը չի կարողացել շարունակել Վազգեն Սարգսյանի գաղափարախոսությունը, որի առաքելությունը իրենք վերցնում են իրենց ուսերին: Դրան հաջորդած շատ կարճ ժամանակահատվածում այս անհատները, ինչպես նաև նրանց շրջապատը որևէ կերպ «անառակ որդու» կերպար չընդունեցին, ցույց տալով, որ իսկապես հետևողական են հայտարարությամբ ներկայացված իրենց նպատակներին: Կարճ ասած, ստեղծվեց մի աբսուրդային իրավիճակ, երբ միաժամանակ երկու քաղաքական ուժեր պնդում են, որ հավատարիմ են առաջնորդների ծրագրերին՝ գտնվելով միաժամանակ հակադիր բևեռներում: Հիշեցնենք, որ այս մասին **«Ազգին»** դեռ նախորդ ամիս մտավախություն էր հայտնել ՀՀԿ-ական Տիգրան Թորոսյանը: Սակայն նույն այդ կուսակցության անդամ և ԱԺ «Միասնություն» խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը **«Ազգին»** մեկ այլ տեսակետ ներկայացրեց. «Որևէ գաղափարախոսություն անհնար է սեփականացնել փոքր խմբերով կամ կուսակցություններով: Կսպասենք, մինչև կուսակցությունն իր համագումարը կանի, կունենա կոնկրետ ծրագիր, նոր կարող ենք խոսել: Սակայն նկատի առնենք, որ մեր սերուցքը նույն հունով է գալիս, և մենք ուրախ կլինենք, որ Վազգեն Սարգսյանի ծրագրերի կատարողը լինի այդ կուսակցությունը: Ես գտնում եմ, որ և անձերի տեսակետից, և ընդհանրապես որպես կուսակցություն, համագործակցության կարիք կզգացվի և անպայման կհամագործակցենք»:

Սակայն հիրավի տրամաբանական հարց է առաջանում. եթե նման լուրջ համագործակցություն կարող էր լինել, ապա ինչու պետք է հատկապես հենց երկրապահները դուրս գային ՀՀԿ-ից, այն էլ նման հայտարարությամբ, եթե կարելի էր ստեղծվող խնդիրները հենց կուսակցության ներսում լուծել՝ ջրի մակերես չհանելով»:

Ըստ Ալբերտ Բազեյանի «Հանրապետությունը» գտնվելու է քաղաքական աջ կենտրոնամետ տիրույթում, այսինքն հանրապետականների հետ կողք կողքի, սակայն ոչ միասին, այսինքն ունենալու է նույն ծրագրային հիմունքները և քննադատելու է «Միասնության» և նրա կառավարության գործունեությունը: Եթե ավելացնենք նաև, որ «Հանրապետություն» կուսակցության հանդեպ սիրալիր է տրամադրված նաև ՀՀԿ դաշնակից ժողովրդական կուսակցությունը, ապա անհեթեթ պատկերն առավել ամբողջական կդառնա: Ի դեպ նման վերաբերմունքը չթաքցրեցին նաև ՀՀԿ անդամ Վարդան Մկրտչյանը (դեռ հայտարարության հրապարակմանը հաջորդած օրերին, որին «Ազգը» անդրադարձել է) և ԱԺ փոխխոսնակ Գագիկ Ասլանյանը, որի տեսակետներին մենք կանդրադառնանք հաջորդիվ:

Ողջ այս դրդապատճառներից որոշակի կարելի է ասել, որ արդեն իսկ երևում է ապագա քաղաքական դաշտի գծանկարը. ՀՀԿ-ն կհամագործակցի «Հանրապետության» հետ, իսկ ՀԺԿ-ն կփնտրի նոր դաշնակիցների՝ նախ իշխանությունը չկորցնելու նպատակով, ապա նաև քաղաքական դաշտում ուժերի հավասարակշռվածությունը պահպանելու և վերջնականապես չվերադառնալու այն վիճակին, որին էր մինչև ՀՀԿ-ԵԿՄ-ը մերձեցումը: Երկրապահները կփորձեն վերադարձնել կորցրած իշխանական լծակները՝ հայտարարելով, որ «Միասնության» ծրագիրն իրենք կարող են իրագործել ՀԺԿ-ի հետ, որը հնարավորություն կտա այդ երկու ուժերին միասնական հաղթահարելու խորհրդարան մտնելու արգելանքը: Եվ դա վատագույն դեպքում է, եթե «Հանրապետությունը» կարողանա ՀԺԿ-ին համոզել առավել ընդգծված ընդդիմադիր կեցվածք ընդունել իշխանությունների հանդեպ:

Նման գործընթացները սակայն զուտ կանխատեսումներ են տիրող տրամադրությունների հոլովույթում: «Հանրապետությունը» դեռևս ծրագիր, կանոնադրություն չի ստեղծել, որը կլինի առաջին համագումարի ընթացքում, և որևէ կոնկրետ քաղաքական հայտարարություն չի արել: Ամեն ինչ կախված է վերջինից:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Կուսակցութիւններու մասին օրէնքը

Անցեալ նոյեմբերին առաջարկուած օրինագիծը, խմբագրուած իրաւաբան Վլադիմիր Նազարեանի կողմէ, տակաւին թուղթի վրայ կը մնայ: Կուսակցութիւններու մասին օրէնքը ի վերջոյ պիտի ներկայացուի Հայաստանի Ազգային ժողովին, վաւերացումի համար: Ճիշդ է, Վ. Նազարեան, երբ կը պարզէ, թէ ինչու օրէնքը անմիջապէս քննարկումի չի դրուիր. «Սա շատ նուրբ՝ օրէնք է եւ շատերի մասին օրէնք», ըսած է իրաւաբանը:

Խնդրոյ առարկայ է տասնամեակի հնութիւն ունեցող նախընթաց մը, երբ ազատականութեան եւ ժողովրդավարութեան լոզունգներով առաջնորդուած տարբեր կառավարութիւններ արտօնութիւն շնորհեցին կազմակերպութիւններու, որպէսզի Հայաստանի մէջ ի վերջոյ... 94 կուսակցութիւններ գոյութեան գան: Այս ծիծաղելի բազմաձայնութիւնը լռեցնել բաւականին դժուար գործ է: Արտօնութիւն ստացան կուսակցութիւններ, կուսակցական խմբակցութիւններ, քանի մը դժգոհներէ կազմուած խմբակներ, անհատով մը սկսած եւ վերջացած ակտիւիստներ եւ ունեցանք նորօրեայ բաբելոնեան աշտարակ մը:

94 քաղաքական կազմակերպութիւններ...

Վլադիմիր Նազարեանի պատրաստած օրինագիծը կը նախատեսէ ամէն բանէ առաջ զոհացնել եւրախորհուրդի պահանջ մը՝ յարգել երկրի ժողովուրդին խօսքի, կարծիքի ազատութիւնը եւ մարդկային իրաւունքները, սակայն նոյն ատեն, կարգ-կանոն դնել ստեղծուած կացութեան մէջ, նուազեցնելով բազմաձայն ժխորը կուսակցութիւններու:

Այսպէս, կուսակցութիւն մը խորհրդարանական ընտրութեան ժամանակ պէտք է յաղթահարէ անցումի նուազագոյն սահմանը. Հայաստանի պարագային՝ հինգ տոկոսը, որ ի զօրու է նաեւ Գերմանիոյ եւ Ռուսաստանի մէջ: Եթէ չյաջողի սահմանը անցնիլ, այլեւս կուսակցութիւնը կը դադրի կուսակցութիւն կոչուելէ: Փաստօրէն, Հայաստանի Դեմոկրատական, Ռամկավար Ազատական, Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան, Հայոց Համազգային Շարժում կուսակցութիւնները եւ բազմաթիւ խմբաւորումներ իրենց գոյութեան իրաւունքը կորսնցուցած պիտի ըլլային, ընտրութեան մը ընթացքին ձախողելնուն համար:

Կուսակցութիւն մը արտօնութիւն կը ստանայ, երբ հանրապետութեան բոլոր մարզերուն մէջ կ'ունենայ կուսակցական միաւորներ՝ նուազագոյնը 50 անդամներով, իսկ նոյն կուսակցութիւնը պէտք է ունենայ 1500 անդամ հանրապետութեան ամբողջ տարածքին: Այս օրէնքին կիրարկումով կուսակցութիւններու շարքէն դուրս կ'իյնան գոյութիւն ունեցող բոլոր գրանցուածները, բացի իշխանութեան լծակ եղող կազմակերպութեան, որու օրինական կեցութիւնը կասկածելի պիտի դառնայ բնականաբար:

Գոյութեան իրաւունքի կարեւոր արժանիքներէն մէկը պիտի նկատուի կուսակցութեան մը ներքին կառոյցին ժողովրդավարական հիմքեր ունենալը: Այս մէկ կէտը բաւական վտանգաւոր եւ նուրբ հարց է եւ կրնայ հարուածել որեւէ զօրաւոր ընդդիմադրութիւն: Աւելին, այսպիսի օրէնք մը շատ հեռու է առարկայական ըլլալէ, որովհետեւ խորհրդարանական կուսակցութիւն մը կրնայ ենթակայ դառնալ կառավարման շրջանակներու շահերուն, քմահաճոյքին, դասական անվերջանալի հետապնդումներու եւ կամայական դատողութեանց:

Առաջարկուած օրինագիծը կը նախատեսէ նաեւ օրէնք մը, ըստ որու, կուսակցութեան մը ֆինանսաւորումը հրապարակային պէտք է ըլլայ, ելեւմուտը՝ ժողովուրդին առջեւ բաց, եւ արտասահմանեան օժանդակութիւնը սահմանափակ ըլլալով հանդերձ, հակակշիռի ենթակայ պէտք է ըլլայ: Դարձեալ կու գանք խնդրայարոյց օրէնքի մը, որմէ նպաստաւորուողը օրուան իշխանութիւնը կրնայ ըլլալ, եթէ որոշէ խանգարել ընդդիմութիւն մը:

Հետաքրքրական եւ տրամաբանական օրինագիծ մըն է ներկայացուածը, եթէ Հայաստան ներքին կառոյցներով հզօր, օրէնքի կիրարկումով անթերի, իշխանութեան լծակները պարկեշտ մարդոցմով զբաղեցուած պետականութիւն մը ունենար:

Այդպէս չէ Հայաստանը այսօր, ուրեմն Նազարեանի պատրաստած օրինագիծը կանխահաս է եւ վնասակար: Աւելին, ժողովրդային կամքի արտայայտութիւնը, գէթ այսօր, ծիծաղելի մակարդակ մը ունի: Քաղաքացին չի քուէարկեր գաղափարախօսութիւն մը, արեւելում մը ներկայացնող թեկնածուին, այլ Ազգային ժողով կը ղրկէ թաղի կամ գիւղի եւ կամ մարզի զօրաւոր, հարուստ ու ազդեցիկ մարդը, որուն շահագրգռութիւնը անհատականէն անդին չ'անցնիր: Ուրեմն, օրինագիծին առանձին կէտերը անհեթեթ կրնան դառնալ, լաւագոյն պարագային՝ խարդախութեան եւ շահարկումի առարկայ: Այս նկատողութիւնը չի նշանակեր, որ Հայաստանի ընտրական գործընթացը եւ կուսակցութիւններու ներկայութիւնը անհակակշռելի պէտք է մնայ, իր վիճակին ու ճակատագրին պէտք է ձգուի: Եւրոպայի օրինաչափութիւնները որդեգրելու փութկոտութենէն աւելի պէտք է օրինագիծ մը պատրաստուի, որուն գլխաւոր նպատակը ըլլայ Հայաստանի քաղաքական կեանքը աստիճանաբար զարգացնելով հասնիլ եւրոպական չափանիշներուն: Չենք կրնար Պապէն աւելի պապական դառնալ, քանի որ Եւրոպան ա՛յդ կը պահանջէ:

Ատենն է, որ ամբողջատիրութենէն աւանդուած սովորոյթները տակաւ մոռցուին եւ միայն օրէնքով կամ պետական օրէնսդրութեամբ չղեկավարուին քաղաքական կեանքին բնական գործընթացների զարգացումները: Պետութիւնը միջոցները պէտք է ստեղծէ վերարտադրումի բնական օրէնքին կիրարկումը ապահովելու համար քաղաքական կեանքին մէջ: Ժամանակի ընթացքին եւ ընտրութիւններու օրինաւոր կայացումներով, դաստիարակուած ժողովուրդը թող ինքը որոշէ, թէ քաղաքական թատերաբեմին վրայ որո՛նք տեղ պէտք է ունենան եւ որոնց ներկայութիւնը ժամանակավրէպ է:

Բազմակուսակցականութիւնը որո՞ւ հանգիստը կը խռովէ ի վերջոյ. արդեօ՞ք պետութեան իշխանաւորներու մտավախութիւնը այնքա՛ն լուրջ է, որ կուսակցութեանց մասին օրէնքով ուզեն չորը թացէն զատել... վասն եւրախորհուրդի պահանջին:

ՎԱՉԷ ՍԷՄԷՐՃԵԱՆ,
«ՆՈՐ ՕՐ», Լոս Անջելըս

ՆԱՄԱԿ՝ ԸՆԹԵՐՑՈՂԻՑ

Դարձյալ մարտի 8-ի առիթով

Հարգելի խմբագրակազմ

Ձեզ գրում է այն նույն Արամազդը, որը զայրացել էր: Միանգամից ասեմ, որ դա իմ իրական անունն է, և, ի տարբերություն ոմանց, վերցնովի չէ:

Շնորհակալ եմ նամակիս հանդեպ դրսևորած ուշադրության համար, և ցանկանում եմ մեկ անգամ էլ ձեր ուշադրությանը ներկայացնել մարտի 8-ի պատմության մի քանի էական փաստեր:

Բայց մինչ այդ, թույլ տվեք նկատառումներս արտահայտել այս տոնի սկզբունքային կողմի վերաբերյալ: Ես գտնում եմ, որ այն փաստը, որ մարտի 8-ն ընդունվել է ՄԱԿ-ի կողմից և մի քանի կոմունիստական (Չինաստան, Կուբա) և հետկոմունիստական (Ռուսաստան, այլք) երկրներում նշվում է որպես պետական տոն, ամենևին չի նշանակում, որ դա նաև մեր տոնն է լինելու: Ինչո՞ւ լիտվացի կամ ամերիկացի կանայք Մայրերի տոնը նշում են ոչ թե մարտի 8-ին, այլ մեկ այլ օր, որովհետև այն ուղղակի ՕՏԱՐ տոն է:

Հիմա անցնեմ տոնի բուն պատմությանը:

Չնայած կանանց պայքարը հանուն իրենց իրավունքների (ընտրելու, աշխատանքային և այլն) սկիզբ է առել XIX դարում, այնուամենայնիվ, մարտի 8-ը որպես Կանանց միջազգային օր հռչակելու հետ այդ պայքարն անմիջականորեն կապված չէ: 1910 թ. Կոպենհագենում ընդամենը 17 երկրների ներկայացուցիչներ էին մասնակցում Սոցիալիստ կանանց երկրորդ միջազգային համաժողովին, և նրանք ողջունեցին Կլարա Ցետկինի առաջարկը՝ հիմնել մի օր, երբ կանայք ամբողջ աշխարհում կպայքարեն իրենց իրավունքների համար: Սոցիալիստներ Ցետկինը, Ռոզա Լյուքսեմբուրգը և ռուս հեղափոխական ու ֆեմինիստ Ալեքսանդրա Կոլոնտայը կանանց պայքարի առաջամարտիկներից էին: Ամենամեծ ցույցն՝ այսպես կոչված Կանանց միջազգային օրը, տեղի է ունեցել դե, իհարկե, Պետրոգրադում՝ Սոցիալիստական մեծ հեղափոխության օրրանում, և իհարկե, 1917-ին: Իսկ որ 1960-1975 թթ. այս տոնն անցկացվեց նաև ՄԱԿ-ում և մի քանի կապիտալիստական երկրներում, անկասկած կոմունիստական երկրների և, առաջին հերթին, ԽՍՀՄ-ի ջանքերով իրականացավ:

Հիմա հարցնում եմ ձեզ և բոլոր հայ կանանց. արդյո՞ք այս պատմությունը ՁԵՐՆ է, արդյո՞ք հենց այս կիսաֆեմինիստ-կիսաբոլշևիկ կանայք պետք է սկիզբ դնեին մի տոնի, որի գալով ես պետք է շնորհավորեմ կնոջս: Հարցնում եմ ձեզ, հարազա՞տ է ձեզ այս ամբոխավարական, ՍԱՐՔՈՎԻ տոնը: Ես ընդունում եմ, որ մեր մեջ արմատացած է (դեռևս) մարտի 8-ը, և այն արմատախիլ անելը նույնքան դժվար է լինելու, որքան դժվար է Կասյան փողոցն անվանափոխելը, Կիրովական կամ Լենինական բառերը մոռանալը, փետրվարի 23-ին հայ տղամարդկանց շնորհավորելուց հրաժարվելը: Ցանկը կարող եմ շարունակել:

Ժամանակ և կամք է միայն անհրաժեշտ, ուրիշ ոչինչ:

Հարգանքներով
ԱՐԱՄԱԶԴ ՂԱԼԱՄՔԱՐՅԱՆ

***Խմբագրության կարծիքով**, այնքան էլ կարևոր չէ, թե ովքե՞ր և ի՞նչ հանգամանքներում են տոնը ստեղծել: Կարևորը բովանդակությունն է: Եվ այս իմաստով նույնիսկ խորհրդային տարիներին Մարտի 8-ը իսկապես սիրված, համաժողովրդային տոներից մեկն է եղել: Տեսեք, 1700 տարի առաջ մեր եկեղեցին շատ ավելի իմաստուն է վարվել: Փոխանակ վերացնելու ժողովրդի մեջ արմատավորված հեթանոսական տոները, դրանց տվել է նոր իմաստ: Չե՞նք կարող 17 դար հետո հետևել մեր պապերի օրինակին:*

ԱԶԳ միջազգային

Ուկրաինան դուրս է գալիս անցումային շրջանից

Միասնական տնտեսության ԽՍՀՄ-ի փլուզումից հետո, նրա մաս կազմող հանրապետությունները, յուրահատկություններով հանդերձ, անցան զարգացման գրեթե նույն ճանապարհը՝ տնտեսության եւ բնակչության կենսամակարդակի անկում, տարիներ շարունակվող ճգնաժամ, դրանից դուրս գալու ուղղությամբ ձեռնարկված դանդաղ, բայց հուսադրող քայլեր: Ուկրաինան եւս, չնայած իր վիթխարի բնական եւ մարդկային ռեսուրսներին, զարգացած տնտեսությանը, չխուսափեց այդ ճանապարհից: Ներկայումս այդ երկիրը գտնվում է ճգնաժամից դուրս գալու փուլում: Դա առավելապես երեւում է մայրաքաղաք Կիեւում: Իր նշանակությամբ ԽՍՀՄ երրորդ քաղաքը (Մոսկվայից եւ Լենինգրադից հետո) այժմ տիպիկ եվրոպական քաղաքի կերպարանք է ստացել: Այստեղ առավելագույնս հաջող զուգակցվել են հինն ու նորը: Պահպանվել են քաղաքի հին ճարտարապետական բազում շինությունները եւ յուրաքանչյուր այցելուի լրացուցիչ փաստարկներ պետք չեն լինի Կիեւի հինավուրց լինելն ապացուցելու համար: Դա, ցավոք, չենք կարող ասել մեր մայրաքաղաքի մասին, որն ավելի հին կենսագրություն ունենալով հանդերձ, առավելապես խորհրդային տարիներին ստեղծված քաղաք է: Ճարտարապետական գեղեցիկ կառույցները Ուկրաինայի մայրաքաղաքում նոր տեսք են ստանում՝ շնորհիվ բազմագույն եւ վիթխարի գովազդային էլեկտրոնային վահանակների, փողոցների ուժեղ լուսավորության: Այստեղ բացակայում են մեր աչքին սովոր եւ մեզ մոտ ամեն քայլափոխի հանդիպող կրպակները, դեղատները, ֆոտո-էքսպրես ծառայությունները, չխոսելով արդեն փողոցային առեւտրի մասին: Դեղատները գտնվում են միմյանցից առնվազն 100 մ հեռավորության վրա, գործում են միայն մեծ խանութներն ու շքեղ սուպերմարկետները: Փոխարենը գետնանցումները, որոնք, ի դեպ, ոչ թե սոսկ ձեւական բնույթ են կրում, այլ գործում են ըստ նշանակության, որոշ առումներով հիշեցնում էին երեւանյան գետնանցումները: Այստեղ եւս հանդիպում են մուրացկաններ, մանր շրջիկ առեւտրականներ, թափառական երգիչներ, որոնց շուրջը, սակայն, բազմություն է հավաքվում, գործում են տարադրամի փոխանակման կետեր, տեղադրվում են այս կամ այն մշակութային միջոցառումն ազդարարող պաստառներ: Այդուհանդերձ, դրանք չեն խաթարում քաղաքի ընդհանուր դրական տպավորությունը: Ընդ որում, ոչ միայն դրա կենտրոնական թաղամասերից: 3 մլն-ից ավելի բնակչություն ունեցող ուկրաինական մայրաքաղաքը, որի մի ծայրամասից մյուսը գնալը երկու ժամ է տեւում, շարունակում է ընդարձակվել: Վերջին 5 տարում նոր բնակելի թաղամասեր են կառուցվել (Խարկովսկի, Պոզնիկի եւ այլն): Քաղաքապետարանում տեղեկացանք, որ անցյալ տարի շահագործման է հանձնվել 800 հազ. քմ բնակտարածք, իսկ այս տարի նախատեսվում է 1 մլն քմ: Բնակիչները մեծ համակրանքով են խոսում քաղաքապետ Օլեքսանդր Օմելչենկոյի մասին, որի հեղինակությունը կարելի է համեմատել Մոսկվայի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովի հեղինակության հետ: Կիեւում ջեռուցման, էլեկտրաէներգիայի մատակարարման հետ խնդիրներ գոյություն չունեն: Բարձր չեն նաեւ դրանց սակագները: 4 անձից բաղկացած ընտանիքը ջեռուցման եւ էլեկտրաէներգիայի դիմաց ամսական վճարում է 7-8 դոլարի համարժեք գումար: Բյուջետային աշխատողների միջին աշխատավարձը կազմում է մոտ 50 դոլար: Դա ուկրաինացիները համարում են շատ փոքր գումար՝ քիչ թե շատ նորմալ գոյատեւելու համար, եւ կարծում են, որ իրավիճակն Ուկրաինայում ամենավատթարն է ԱՊՀ բոլոր երկրների համեմատ: Նրանց համար թույլ սփոփանք էր, որ Հայաստանում բյուջետային աշխատողների միջին աշխատավարձն ավելի ցածր է, իսկ էլեկտրաէներգիայի, ջեռուցման եւ կոմունալ այլ ծառայությունների վարձավճարներն ամբողջությամբ կլանում եւ անգամ գերազանցում են այդ աշխատավարձերը: Հարկ է նշել նաեւ, որ Ուկրաինայում վերջին մեկ տարվա ընթացքում բյուջետային միջին աշխատավարձը բարձրացել է 35 տոկոսով եւ հասել 50-55 դոլարի: Այս տարվա ապրիլին նախատեսվում է եւս 25 տոկոս բարձրացում: Բարձր չեն նաեւ կենսաթոշակները: Դրանք տատանվում են 10 դոլարի սահմաններում: Կան նաեւ այլ սոցիալական վճարներ: Օրինակ, հաշմանդամ երեխա ունեցող ընտանիքներին տրվող նպաստը (մոտ 10 դոլար): Ծնելիության խթանման նպատակով Կիեւի քաղաքապետարանը հետաքրքիր նախաձեռնություն է հանդես բերել: Յուրաքանչյուր ընտանիք նոր բնակարան ստանալուց հետո 8 տարում պետք է վճարի դրա արժեքը: Այդ ընթացքում ընտանիքում 3-րդ երեխան ծնվելուց հետո դադարեցվում է գումարի վճարումը: Սակայն Ուկրաինայում եւս հաճախակի է աշխատավարձերի, թոշակների եւ սոցիալական այլ վճարների ուշացումը: Մինչեւ այժմ դեռեւս ամբողջությամբ մարված չեն բյուջետային աշխատողների աշխատավարձերը, իսկ թոշակներն ու նպաստները հաջողվել է ամբողջությամբ վճարել վերջին 1-2 ամիսների ընթացքում:

Այնուամենայնիվ, Կիեւի, Օդեսայի, Իլիչովսկի (որտեղ ՀՀ նախագահի գլխավորած պատվիրակության կազմում եղանք նաեւ լրագրողներս) մարդաշատ փողոցները, աշխույժ երթեւեկող հասարակական տրանսպորտը, մարդկանց ապաքաղաքականացվածությունը վկայում են, որ Ուկրաինան դանդաղ, բայց վստահորեն դուրս է գալիս այսպես կոչված անցումային շրջանից եւ շարժվում առաջընթացի ճանապարհով:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՐԵՎԱՆ

Իրանում ծնվեց եւս մեկ կուսակցություն

Փետրվարի 26-ին Իրանում հիմնադիրների ժողովով իր գործունեությունը սկսեց նոր՝ Իրանի ժողովրդի կամք (ԻԺԿ) անունը կրող կուսակցությունը, որի առաջին քարտուղարը Թեհրանի քաղաքային խորհրդի անդամ, «Օմիդե Զանջան» շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագիր Ահմեդ Հաքիմիփուրն է: ԻԺԿ-ի ղեկավարը հայտարարել է, որ այն բարենորոգչական կողմնորոշմամբ կուսակցություն է, սակայն նրա գործունեությունն ուղղված չէ որեւէ այլ կուսակցության դեմ, միաժամանակ նաեւ չի հանդիսանում նրանցից որեւէ մեկի պահեստային ուժը, այլ նպատակամղված է ժողովրդի կամքը բյուրեղացնելու նրա իշխանության մեջ: ԻԺԿ-ի ղեկավարությունը ընդգծում է, որ կուսակցությունը կարեւորելու է այն հարցերը, որոնք դուրս են մնացել առկա կուսակցությունների ուշադրությունից:

Առ այսօր Իրանի իսլամական համակարգում բարենորոգչական կողմնորոշմամբ գործում էին երկու խոշոր՝ Իրանի կառուցողականության սպասավորներ (ԻԿՍ) եւ Իրանի իսլամական ընկերակցության ճակատ (ԻԻԸՃ) կուսակցությունները:

ԻԿՍ-ն հիմնադրվել է 1996 թ. հունվարի 17-ին, նախկին նախագահ Ալի Աքբար Ռաֆսանջանիի կառավարության 16 տեխնոկրատ անդամների ջանքերով, որտեղ որոշիչ դեր ունեին Թեհրանի նախկին քաղաքապետ Քյարբասչին եւ մշակույթի ու իսլամական առաջնորդման նախկին նախարար Մոհաջերանին: ԻԿՍ-ն զգալի դեր ունեցավ թե 1996 թ. խորհրդարանի 5-րդ գումարման եւ թե 1997 թ. նախագահական ընտրություններին: Այս կուսակցությունը կողմնակից լինելով քաղաքական ու տնտեսական բարեփոխումներին, միաժամանակ որոշ չափով հավանություն է տալիս նաեւ «յուրային եւ ոչ յուրային» սահմանազատմանը համակարգից դուրս գտնվողների նկատմամբ, կարեւորելով համակարգի ներսում գտնվող ուժերը:

ԻԻԸՃ-ն բարենորոգչական ամենախոշոր կուսակցությունն է, որի մեջ ընդգրկված են 18 կազմակերպություններ ու շարժումներ, ձեւավորվել է 1997 թ. նախագահ Խաթամիի ընտրական շտաբների համագործակցության արդյունքում, որոնցում միավորվել էին բարենորոգչական կողմնորոշմամբ անհատներ ու կազմակերպություններ: Կուսակցության ղեկավարը խորհրդարանի երկրորդ փոխնախագահ, Խաթամիի կրտսեր եղբայր Ալի Ռեզա Խաթամին է: Եթե ԻԿՍ-ն աջ կողմնորոշմամբ բարենորոգչական կուսակցություն է համարվում, ապա ԻԻԸՃ-ն հակված է դեպի ձախ, բացի այդ առավել արմատական բարեփոխումների կողմնակից է եւ չի անտեսում նաեւ համակարգից դուրս գտնվող ուժերին: ԻԻԸՃ-ն փայլուն հաղթանակ արձանագրեց 2000 թ. խորհրդարանական ընտրություններին: Ավելացնենք, որ 2000 թ. հունվարին գրանցվեց եւ իր գործունեությունը սկսեց Չափավորություն ու զարգացում կուսակցությունը, որի հիմնադիրները Ռաֆսանջանիի կողմնակիցներն են, այդ թվում ֆինանսների ու էկոնոմիկայի եւ տրանսպորտի նախկին նախարարներ Մոհամեդ Խանը եւ Թորքանը, ինչպես նաեւ Ռաֆսանջանիի ավագ դուստր Ֆաեզե Ռաֆսանջանին եւ ԱԳ փոխնախարար Վաեզին: Չափավորություն եւ զարգացումը 2000 թ. խորհրդարանական ընտրություններին գրեթե լիովին պարտության մատնվեց:

Ինչ վերաբերում է նորաստեղծ ԻԺԿ-ին, ապա ըստ իրանցի դիտորդների, թեեւ իսլամական համակարգի շրջանակներում է ձեւավորվել, բայց հակված է կրոնական շահերը զուգորդել ազգայինին: Փետրվարի 26-ին ԻԺԿ-ի հիմնադիրների կազմակերպած մամուլի ասուլիսում, պատասխանելով այն հարցին, թե նախագահական ընտրություններից 3 ամիս առաջ ձեւավորված կուսակցությունն ինչ դիրքորոշում ունի այդ հարցում, նշել են, որ թեեւ Խաթամիին համարում են բարեփոխումների դրոշակակիրը, այսուհանդերձ որոշ հարցերում քննադատաբար են վերաբերվում նրա վարած քաղաքականությանը, միաժամանակ հայտարարելով, որ չեն ցանկանում Խաթամիի հնարավոր թեկնածությունը պաշտպանելով, ժամանակից շուտ, հստակորեն դիրքորոշվել:

ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՋԱՆՅԱՆ

Դաբաղի դեպքեր եվրոպական երկրներում

Արդեն խոսում են համաճարակի մասին

«Կատաղած կովերն» ասես բավական չէին, հիմա էլ դաբաղ է հայտնվել Եվրոպայում: Շաբաթավերջին ուշադրության կենտրոնում էր Բելգիան, որի խոզաբուծական ֆերմաներից մեկում հիվանդության ախտանշաններ էին հայտնաբերվել: Թեեւ բուժստուգումների վերջնական արդյունքները հայտնի չեն, բայց Ֆրանսիան արդեն ուժեղացրել է սահմանի հսկողությունը: Ֆրանսիայի կառավարությունը վտանգի դեպքում կարգելի անասունների խոշոր տեղաշարժերը երկրի տարածքում, ինչպես արդեն արվել է Մեծ Բրիտանիայում: Դա մի նոր աղետ կլինի անասնապահների համար, որոնք չեն կարողանա անասուններ վաճառել: Իսկ սպանդանոցներում «կատաղած կովերի» պատճառով արդեն զգալիորեն նվազել է զբաղվածությունը:

Ֆրանսիան խստացրել է մաքսային ստուգումները Բելգիային սահմանակից 5 դեպարտամենտներում: Իրենց հերթին բելգիացիներն անմիջապես արգելել են ոչխարի, խոզի եւ տավարի մսի արտահանումը, հետեւելով անցյալ շաբաթավերջին նույն կերպ վարված հոլանդացիների օրինակին: Ֆրանսիայի գյուղատնտեսության նախարար Ժան Գլավանին շաբաթ օրը հայտարարեց, թե երկրում դաբաղի դեպքեր դեռ չեն բացահայտվել: Մինչդեռ առողջապահության նոր պետքարտուղար Բեռնար Կուշների կարծիքով, եթե այդ հիվանդությունը շրջանցի Ֆրանսիան, ապա «հնարավոր կլինի խոսել իսկական հրաշքի մասին»: «Լիբերասիոն» թերթը տեղեկացնում է, որ նախազգուշական նկատառումներով փակվել է Սենտ Էթիեն քաղաքի մսի շուկան: Որեւէ ֆերմայում վարակի բացահայտման դեպքում կոչնչացվեն եւ կայրվեն բոլոր կասկածելի անասունները, 3 կմ շառավղով կարգելվի անասունների տեղաշարժը եւ հսկողության տակ կառնվի 10 կմ շառավղով շրջակա գոտին: «Ֆիգարո» թերթի տվյալներով, ֆրանսիական 9 խոշոր տնտեսություններում արդեն ոչխարներ են ոչնչացվել: Ենթադրվում է, որ Ֆրանսիայում կոչնչացվի ու կայրվի մոտ 50 հազար ոչխար (30 հազարը՝ Մեծ Բրիտանիայից ներմուծված, 20 հազարը՝ դրանց հետ շփված):

Դաբաղի առաջին դեպքերը բացահայտվեցին Մեծ Բրիտանիայում երկու շաբաթ առաջ: Մինչեւ օրս ստուգումներ են անցկացվել վարակի 74 օջախներում: Առավել մտահոգիչ 3 դեպքերը բացահայտվել են խոշոր անասնապահական շրջանում՝ Դեւոնի կոմսությունում: Ենթադրվում է, որ վարակը տարածվել է քամու, թռչունների կամ մարդկանց միջոցով: Փակ է Դարտմուրի ազգային զբոսայգին, որտեղ 40 հազար անասուն է պահվում:

Իռլանդիայում դաբաղի պատճառով հարցականի տակ է հայտնվել մարտի 17-ին նախատեսված կրոնական եւ ազգային տոնի՝ Սուրբ Պատրիկի անցկացումը: Հավաքները չեղյալ են հայտարարված մարդկանց խոշոր կուտակումներ թույլ չտալու համար: Վարակը կարող է մեծ վնաս պատճառել Իռլանդիայի ներքին համախառն արդյունքի 10 տոկոսը տվող գյուղատնտեսական հատվածին:

Դանիայում կասկածելի համարվող մի կովի բուժզննության վերջնական արդյունքների հրապարակումը փարատեց կասկածները եւ մեղմացրեց լարվածությունը: Ըստ «Լիբերասիոն» թերթի, նույնիսկ Իրանում հիվանդության երեք դեպք է բացահայտվել:

Երեկ Բրյուսելում անցկացվեց Եվրամիության գիտական հանձնախմբի նիստ: Պաշտոնապես օրակարգում դրված էին միայն նախազգուշական միջոցառումների եւ տեղական պատվաստումների անցկացման հնարավորության հարցերը: Նիստին ներկա էին ԵՄ մի շարք երկրների գյուղնախարարությունների պատասխանատու աշխատակիցներ եւ տեխնիկական խորհրդականներ: Եթե Ֆրանսիան, Բելգիան, Իռլանդիան մինչ այդ առանձին էին գործում, ապա այսուհետ նրանք ԵՄ մյուս երկրների հետ համատեղ կփորձեն կասեցնել դաբաղի համաճարակի տարածումը: Հաջողության անհրաժեշտ պայման է համարվում ԵՄ ընդհանուր գյուղատնտեսական քաղաքականության վերանայումը: Նիստում ընդգծվեց, որ ներկա պայմաններում համաճարակի կասեցման համար Եվրոպայի ֆինանսական միջոցները բավարար են:

Պ. Ռ.

Մշակույթ

Այս տպագրական վերնագիրն է կրում անցյալ տարվա թվականով լույս տեսած, ամբողջովին ֆրանսերենով գիրքը: Այն քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի միջոցառումների շրջանակում հրատարակել է Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսությունը Անթիլիասի իր կենտրոնի տպարանից: Հասորի հովանավորն է Արամ Ա կաթողիկոսը:

223 էջանոց գիրքը ժողովածուն է այն գիտական զեկուցումների, որոնց հեղինակները դրանք կարդացել են Փարիզում 1991 թ. հունվարին կայացած գիտական նստաշրջանին նվիրված Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմության» 1500-ամյակին: Դա այս հոբելյանին նվիրված գիտական նստաշրջաններից առաջինն էր (մյուսներն էին ՀՀ Գիտությունների ակադեմիայի 1991 թ. հոկտեմբերին եւ Նյու Յորքի «Կլարա եւ Գրիգոր Զոհրապ կենտրոնի» 1992 թ. կազմակերպած նստաշրջանները): Փարիզյան նստաշրջանը կազմակերպել ու իրականացրել էր 1988-1991 թթ. արեւելյան լեզուների եւ քաղաքակրթությունների ազգային ինստիտուտի հայագիտական ամբիոնի օգնական պրոֆեսոր Տիգրան Գույումջյանը, որն էլ ժողովածուի խմբագիրն է` օգնական ունենալով Ագնես Ուզունյանին:

Ժողովածուն բովանդակում է հակիրճ «Նախաբան», գիտական տասը զեկուցումներ եւ առարկայացանկ (ինդեքս): «Նախաբանում» խմբագիրը տեղեկություններ է տալիս փարիզյան նստաշրջանի նախապատրաստության ու անցկացման մասին: Զեկույցների հեղինակները տարբեր երկրների, մասնավորաբար Ֆրանսիայի եւ Իտալիայի հայագետներ են: Ստորեւ զեկուցողների եւ զեկույցների ամբողջական ցանկը.

– ՀՀ Գիտությունների ակադեմիայի փոխպրեզիդենտ (այժմ՝ հանգուցյալ), ակադ. Գագիկ Սարգսյան. «Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմությունը» եւ Ուրարտուն» (էջ 9-27),

– Նյու Յորքի Կոլումբիա համալսարանի դասախոս, պրոֆ. Մարկ Նշանյան, «Ավանդապատումի հայեցակարգն ու ընկալումը Մովսես Խորենացու մոտ» (էջ 29-53),

– Օքսֆորդի համալսարանի Փեմբրոկ քոլեջի Գալուստ Գյուլբենկյանի անվան ամբիոնի հայերենի դասախոս, պրոֆ. Ռոբերտ Թոմսոն, «Ինչո՞ւ է Խորենացին ստացել «Պատմահայր» կոչումը» (էջ 55-70),

– Ֆրեզնոյի Կալիֆոռնիայի նահանգային համալսարանի հայոց պատմության եւ քաղաքակրթության պրոֆ. Տիգրան Գույումջյան, «Մովսես Խորենացի` գրիչների վկայությունը» (էջ 71-81),

– Սորբոնի բարձր հետազոտությունների գործնական վարժարանի ուսումնասիրությունների տնօրեն, ՀՀ ԳԱԱ արտասահմանյան անդամ Ժան-Պիեռ Մահե, «Մովսես Խորենացին քննադատության առաջ» (էջ 83-98),

– Ժնեւի համալսարանի աշխատակից Բեռնար Ութթիե, «Մովսեսը Մովսեսի մասին» (էջ 99-112),

– Սորբոնի բարձր հետազոտությունների գործնական վարժարանի խորհրդածողովների պատասխանատու Ժան-Միշել Թիերի, «Արքայազն Հռիփսիմյանց պատմությունը. հնագիտական մեկնաբանություններ» (էջ 113-166). զեկուցման ավարտին բերված են սրբուհիների տեղաշարժի Մանե քարայր- Վարագա լեռ հատվածին առնչվող 4 քարտեզ եւ 14 լուսանկար,

– Ֆրանսաբնակ գրող Գրիգոր Պըլտյան, «Ծագումնաբանության արձանագրումն ու կառուցվածքը Մովսես Խորենացու մոտ» (էջ 167-191),

– Վենետիկի Քա Ֆոսկարի համալսարանի հայագիտական ամբիոնի վարիչ Պողոս-Լեւոն Զեքիյան, «Դինամիկ լարումներն ու վերջին դասասացական ավարտները Մովսես Խորենացու «Պատմության» մեջ» (էջ 193-204),

– Լեչչե համալսարանի (Իտալիա) հռոմեական պատմության օգնական պրոֆ. Ջուստո Տրայանա, «Մովսես Խորենացին եւ դասական «Արեւմուտքը» (էջ 205-213):

Ժողովածուի գունավոր շապիկի առաջին էջի վրա արտատպված է Խիզանում 1567 թ. գրչագրված ու ծաղկազարդված Խորենացու «Հայոց պատմության» ձեռագրից մի մանրանկար, ուր երեւում են պատմահայրը, Ներսես Գնունեցին ու «Պատմության» պատվիրատու Սահակ Բագրատունի իշխանը (Մատենադարան, ձեռագիր հ. 2865):

ԳԵՒՈՐԳ ՅԱԶԸՃՅԱՆ

«Մովսէս Խորենացի եւ հայ պատմագրութեան ծագումը»

Կինը չբացահայտվող առեղծված է

Աշխարհը մի մեծ ցուցահանդես է, քանի դեռ կա արարող, ստեղծող կինը, որը հավերժ երջանկություն է պարգեւում: Նրանց ոգու ու մտքի զորությամբ աշխարհը դառնում է իսկապես մի մեծ ու չքնաղ ցուցադրություն, ուր մարդը արարելու համար է աշխարհ գալիս: Այդպիսի մի ցուցադրություն էր կազմակերպել մշակույթի նախարարությունը: Ցուցահանդեսին մասնակցում էին 20 կին ստեղծագործողներ` 34 աշխատանքներով: Արմինե Կալենց, Սեդա Բեքարյան, Նունե Աղբալյան, Անուշ Չուբարյան... բոլորի կտավներից ծորում էր բնության զարթոնքը, գույների խաղը, մայրությունն ու խաղաղությունը: Հրավիրյալներին եւ հեղինակներին ողջույնի ու բարեմաղթանքի խոսքեր հղեցին մշակույթի նախարարի տեղակալներ Ալիս Ադամյանը, Կարեն Արիստակեսյանը, արվեստաբան Մարո Մարուխանյանը, նախագահի աշխատակազմի մշակույթի գործերով գլխավոր մասնագետ Ռուզան Ասատրյանը, նաեւ հյուրեր: Իսկ նկարիչների միության նախագահ Կարեն Աղամյանը շփոթված էր եւ չէր կարողանում տարբերել հեղինակների ու նրանց գործերի գեղեցկությունը, որն էլ աչքի էր զարնում: Մարտի 8-ին նկարիչների միությունը վարչապետին կից կանանց խորհրդի աջակցությամբ մի նոր ցուցահանդես կբացի, ուր ներկայացված են լինելու 60 կին ստեղծագործողների մոտ 100 աշխատանքներ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Հայ արվեստը Ավստրալիայում եւ Ֆրանսիայում

Ավստրալիայի Հայ ավետարանչական եկեղեցիների հրավերով օրերս Ավստրալիա մեկնեց Հայ ավետարանչական ընկերակցության «Փոքրիկ վիրտուոզներ» մանկական (9-14 տարեկան, վեց հոգի) անսամբլը, որը վերջին երկու տարիներին հյուրախաղերով հանդես է եկել Ֆրանսիայում, Անգլիայում, Լիբանանում, Սիրիայում, Կանադայում եւ ԱՄՆ-ում:

Ֆրանսիայի Հայ ավետարանչական եկեղեցիների միության հրավերով Ֆրանսիայում է գտնվում Հայ ավետարանչական ընկերակցության «Երգ երգոց» երիտասարդական երգչախումբը, որը Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակին նվիրված համերգներով հանդես է գալիս Փարիզ, Վալանս, Լիոն, Մարսել եւ այլ քաղաքներում:

Մարտի վերջին, երկու անսամբլների հայրենիք վերադառնալուց հետո, ձեզ կներկայացնենք հյուրախաղերի մանրամասները:

ՀԱՅ-Ի ՄԱՄՈՒԼԻ ԲԱԺԻՆ

Ծաղրանկարչի աչքերով

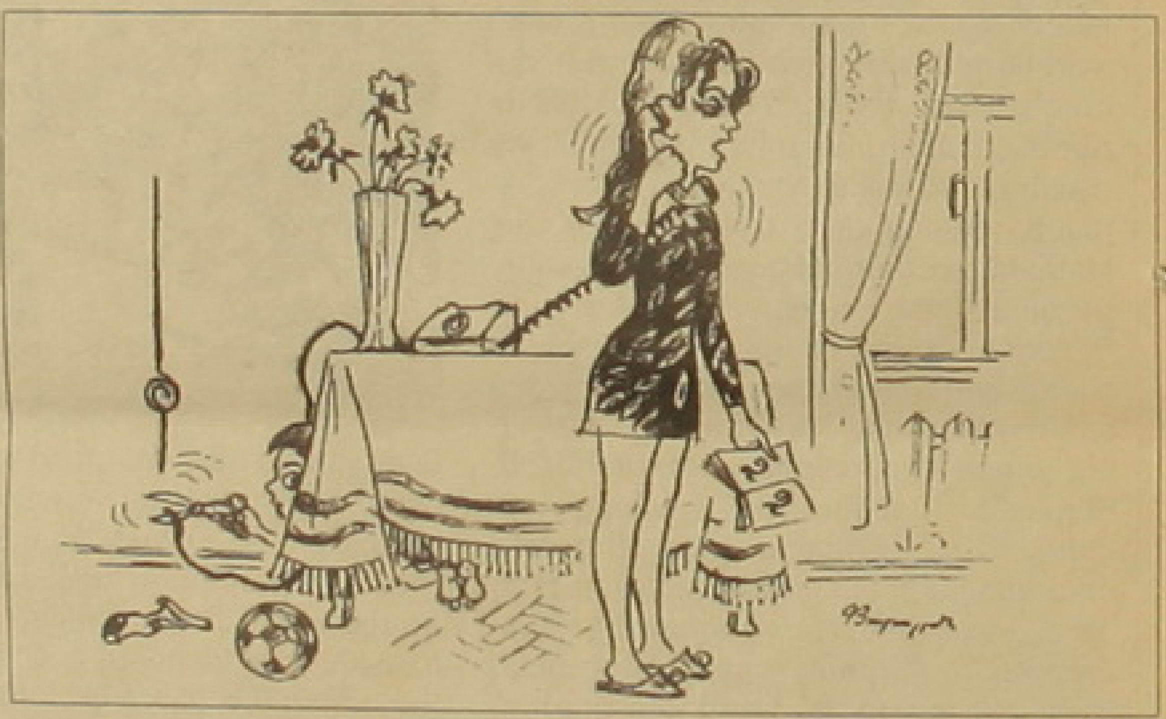

Նվեր մայրիկին մարտի 8-ի առթիվ:

Ցուցադրվում են 15 շնորհալիներ

Ռուսական գրականության դասականներից մեկը` Անտոն Չեխովը, մի առիթով ասել է, որ կարելի է խաբել մարդկանց, նույնիսկ երկնավորին, կարելի է սուտ խոսել քաղաքականության, սիրո մեջ, սակայն արվեստում խաբել չի կարելի: Էջմիածին քաղաքի արվեստի սրահում բացված Երեւանում, Էջմիածնում, Գյումրիում ապրող եւ ստեղծագործող 15 գեղանկարիչների «Հայաստանի ժամանակակից արվեստի թանգարանը 21-րդ դարի շեմին» խորագրով ցուցահանդեսի կտավները ասես ստեղծված են չեխովյան ճշմարիտ արվեստին ծառայելու սկզբունքով: Այդ գործերում կա գեղեցկությունը, գունահամայքը մարդկանց հաղորդելու մի ազնիվ միտում: Ուրախալի է նաեւ, որ հեղինակների համար գեղանկարչությունը դուրս է եկել լուսանկարչություն լինելու սահմաններից, կես հայացքից ամեն ինչ հասկանալի համարվող պատկերներ չկան: Այցելուներն ամեն մի կտավի առջեւ կանգնում են երկար ոչ միայն նրանց գույների գրավչությունը, կատարելությունը ըմբռնելու, այլեւ նոր մեկնություններին առնչվելու: Հեղինակներն իրենց գործերում բացում են նոր գունաշերտեր, գաղափարական նոր ակունքներ, որոնք ազգային հոգեբանության խորհրդանիշներից բացի կրում են համամարդկային խորհուրդներ: Բազմաբնույթ են ծավալումները, թեմաները: Ցուցադրվող կտավներում վեճ կա ու պայքար, կյանքի ստվերոտ կողմերի հանդեպ զգաստացնող ու աննաչառ վերաբերմունք: Խորհելու ու ժպտելու, կասկածելու, տեսածը նոր հայացքով հաստատելու, եւս մեկ անգամ շրջահայաց ու զննողաբար ճշմարտությունը նշմարելու խորհուրդներն են այցելուների մեջ արթնացնում Էդիկ Հակոբյանի «Ոտնալվա», Ներսես Մելիքյանի «Գահին», Ալբերտ Հակոբյանի «Պատմության անիվը», Քաջիկ Հակոբյանի «Երկուսը», Գեւորգ Գյաքքյանի «Կոմպոզիցիա», Մարինե Դիլանյանի, Մարտին Պետրոսյանի, Մայիս Մխիթարյանի, Էդուարդ Ղազարյանի եւ մյուսների խոհափիլիսոփայական ստեղծագործությունները: Արդյունավետ գործունեության շնորհիվ ցուցահանդեսներ են կազմակերպվում ոչ միայն հանրապետությունում, այլեւ աշխարհի տարբեր երկրներում` ճանաչում բերելով շատ ու շատ շնորհալի գեղանկարիչների: 15 հեղինակներից մի մասի գործերը շուտով կցուցադրվեն նաեւ Գերմանիայում: Անշուշտ, պետք է նշել, որ

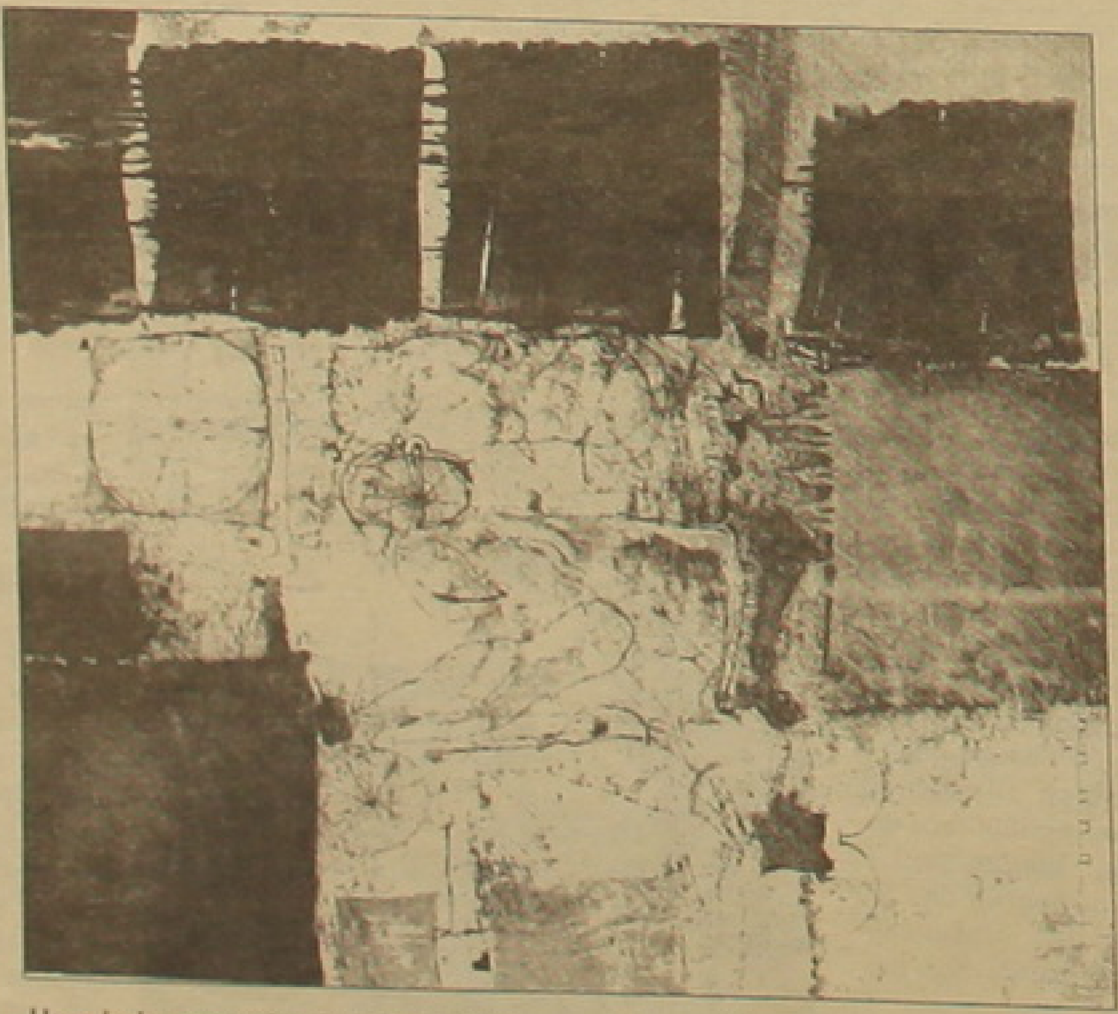

Այսպիսի ցուցահանդեսներ հանախակի են կազմակերպվում Էջմիածնում, Երեւանում, Գյումրիում եւ հանրապետության մյուս բնակավայրերում: Այս պարագայում երախտիքի խոսք պետք է ասել ճանաչված արվեստաբան, Հայաստանի ժամանակակից արվեստի թանգարանի տնօրեն Հենրիկ Իգիթյանի հասցեին, որի այս աշխատանքներում ծավալուն տեղ են գրավում նաեւ ցուցահանդես-վաճառքները, որոնք անխոս, նշանակալից դեր են խաղում արվեստագետներին նյութապես աջակցելու, նկարչական պարագաներ ձեռք բերելու գործում:

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՏԵՐՏԵՐՅԱՆ,
Էջմիածին

Ռեյտինգի կարգով

Մինչ մենք մտածում էինք այս կերպ բարձրաձայնել մեր ժողովրդի անցյալ դարի հարյուր ընտրյալներին (Թումանյան ու Թամանյան, Կոմիտաս ու Սպենդիարյան, Սարյան ու Խաչատրյան, շատերը) հասկացված ժամանակի (ընդամենը 5-7 րոպե) տարակուսելի չափի մասին` մեր կարծիքը, ազգային-հանրային հեռուստատեսության տնօրենությունը դա էլ շատ համարեց: Ինչո՞ւ: Ինչպե՞ս հասկանալ, երբ շռայլվում է եթերային ժամանակն ամեն կարգի շոուների, հիթշքերթների, ազգայինի հետ ընդհանուր ոչինչ եւ օգտակար` շատ կասկածելի հաղորդումների համար ու հենց ազգային արժեքներ արծարծող հաղորդումների` առիթով են սկսում «խնայողությունները»... Եթե մեր հասարակության մի ստվար մասը, որ դեռեւս կրում է ազգային կրթության եւ հոգեբանության բարեբեր շունչը, մեծ ըմբռնողություն է ցուցաբերում երիտասարդության նախասիրությունների հարցում, ապա ինչո՞ւ նույնը չի կարող լինել իր հանդեպ: Իսկ հաղորդաշարի հեղինակը թողություն է խնդրում հեղինակներից եւ չեղյալ համարում պայմանավորվածությունները: Ինչո՞ւ: Ովքե՞ր են մեր հեռուստատեսության գաղափարագեղարվեստական հայեցումների «օրենսդիրները», որ ա՛յդ աստիճան անբարեհաճ են վերաբերվում ազգայինին: Ինչո՞ւ, ի՞նչ իրավունքով... Հազիվ մի հաղորդաշար էր ստեղծվել, որին անհամբեր սպասում էին մարդիկ եւ ազգային արժանապատվությունը զորացնող լիցքեր ստանում... եւ` ընդհատվեց: Մի՞թե հեռուստատեսության ղեկավարությունը չի մտածում իր հեղինակության մասին: Ի վերջո եթերի կարգուկանոն կա: Եթե հայտարարվել է, թե հարյուր ընտրյալներ են ներկայացվելու` ուրեմն ինչո՞ւ է ընդհատվում. դա ի՞նչ կուլտուրա է: Ամենաթողություն չէ՞, թե ոմանք եվրախորհրդին անդամակցելն ա՛յս կերպ են հասկանում: Անհրաժեշտ է հարգանք` ոչ միայն հեռուստադիտողի, այլեւ սեփական ծրագրի ու միտումների հանդեպ, մանավանդ, կրկնում ենք, երբ այդ մասին նախապես քանիցս տարփողված է... Ինչեւէ, մի ձեռքը չգիտի` մյուսն ի՞նչ է անում:

ՎԱՐՍԻԿ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՅՈԲԵԼՅԱՆԻ ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Մարտի 7

Հայոց տոմարի Աստղիկ օրը

ԾՆՎԵԼ ԵՆ

- Գրիգոր Ահարոնյանը (1896 թ., Թիֆլիս), ՀՀ ժող. նկարիչ, քանդակագործ:
- Էդվարդ Հակոբյանը (1920 թ., Եգիպտոս, ք. Ֆայյում), խմբավար, կոմպոզիտոր, երաժշտա-հաս. գործիչ:
- Յուրի Բարսեղովը (Բարսեղյան, 1925 թ., Թիֆլիս), իրավաբան. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., իրավաբան-միջազգայնագետ:
- Էդգար Էլբակյանը (1927 թ., Թիֆլիս), ՀՀ ժող. արտիստ, դերասան:
- Կարապետ Եղիազարյանը (1932 թ., Երեւան), ՀՀ վաստ. նկարիչ:

ՀԵՂԻՆԵ ՂԱՐԱԳՅՈԶՅԱՆ

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Չեմպիոնները որոշվեցին

Մայրաքաղաքի «Դինամո» մարզադահլիճում անցկացվեց ազատ ոճի ըմբշամարտի Հայաստանի առաջնությունը։ Մրցումներում հանդես եկան հանրապետության տարբեր մարզերի 108 ներկայացուցիչներ։

Ամենաթեթեւ 54 կգ քաշային կարգում հանդիպեցին Ատլանտայի օլիմպիադայի արծաթե մեդալակիր Արմեն Մկրտչյանը եւ Վարդան Մարգարյանը։ Համառ պայքարում հաղթեց եւ չեմպիոնի կոչումը նվաճեց Մկրտչյանը (Արարատ, Փոքր Վեդի)։ 58 կգ քաշային կարգում Մարտին Բերբերյանը (Երեւան) մաքուր հաղթանակ տարավ վետերան Ժորա Հովհաննիսյանի (Վանաձոր) նկատմամբ։ Վերջինիս որդին՝ Ժիրայր Հովհաննիսյանը, աչքի ընկավ 63 կգ քաշայինների մրցավեճում, որտեղ նվաճեց հանրապետության չեմպիոնի կոչումը։ Հետաքրքրությամբ էր սպասվում երեւանցի Ռոբերտ Խաչատրյանի եւ մարտունեցի Արշակ Հայրապետյանի գոտեմարտը (69 կգ)։ Հայրապետյանը, որն իրեն լավագույն կողմերով էր դրսեւորել Սիդնեյի օլիմպիադայում, այս անգամ հանդես էր գալիս իր համար անսովոր ավելի բարձր քաշային կարգում եւ լարված պայքարում զիջեց մրցակցին։ Չեմպիոն դարձավ Խաչատրյանը։

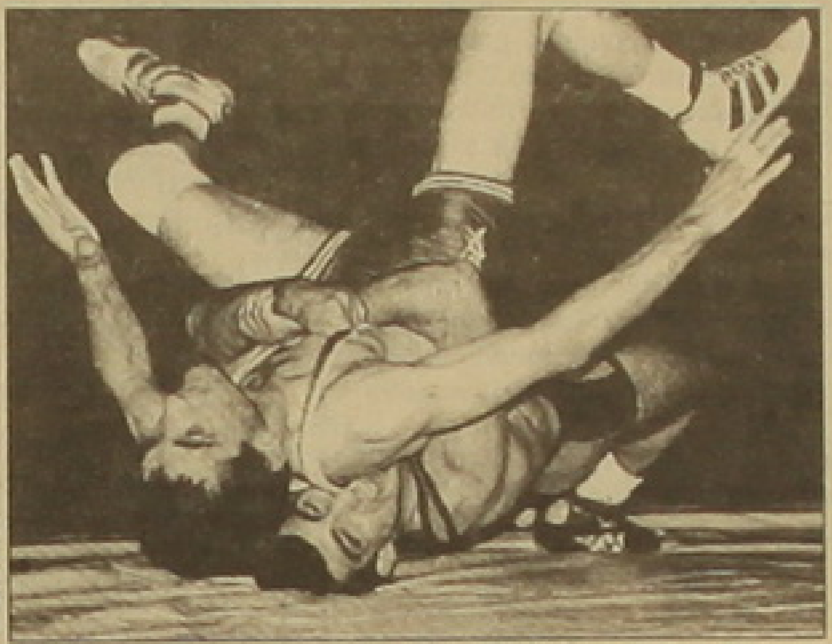

Մյուս քաշային կարգերում հանրապետության չեմպիոններ դարձան հետեւյալ մարզիկները. 76 կգ՝ Բագրատունի Բարսեղյան (Երեւան), 85 կգ՝ Սամվել Աղաեւ (Վանաձոր), 97 կգ՝ Արսեն Սարխոշյան (Երեւան), 130 կգ՝ Արմեն Ղումաշյան (Վանաձոր)։

Առաջնության արդյունքներով մարզաձեւի ֆեդերացիայի ղեկավարներն ու մարզիչները որոշեցին հանրապետության հավաքականի թեկնածուներին։ Այս տարի մեր ազատ ոճի ըմբիշներին խոշոր ստուգատեսներ են սպասում Եվրոպայի եւ աշխարհի հերթական առաջնությունները։ Դրանցից առաջինը կանցկացվի Բուդապեշտում (ապրիլի 19-23), երկրորդը՝ Նյու Յորքում (սեպտեմբերի 23-27)։ Այս կարեւորագույն մրցումներին նախապատրաստվելու նպատակով Երեւանում, Ծաղկաձորում եւ Մինսկի մերձակա Ստայկի մարզահանգրվանում կանցկացվեն ուսումնամարզական հավաքներ։ Մարզաձեւի պատասխանատուները հույս ունեն, որ մեր ըմբիշները կկարողանան արժանի ելույթներ ունենալ պատասխանատու մրցումներում։

ՖՈՒՏԲՈԼ

Սկսվեցին վճռական խաղերը

Երեկ սկսվեց եվրագավաթների հերթական եռօրյան։

Չեմպիոնների լիգայի երկրորդ խմբային փուլի «C» եւ «D» խմբերում հանդես եկող թիմերն անցկացրին հինգերորդ տուրի խաղերը։ Հանդիպեցին հետեւյալ զույգերը. «C» խումբ՝ «Լիոն» (Ֆրանսիա)-«Բավարիա» (Գերմանիա), «Արսենալ» (Անգլիա)-«Սպարտակ» (Ռուսաստան), «D» խումբ՝ «Ռեալ» (Իսպանիա)-«Լիդս յունայթեդ» (Անգլիա), «Լացիո» (Իտալիա)-«Անդերլեխտ» (Բելգիա)։ Մյուս երկու խմբերի մասնակիցները կմրցեն այսօր. «A» խումբ՝ «Պանաթինաիկոս» (Հունաստան)-«Մանչեսթր յունայթեդ» (Անգլիա), «Շտուրմ» (Ավստրիա)-«Վալենսիա» (Իսպանիա), «B» խումբ՝ «Դեպորտիվո» (Իսպանիա)-«Պարի Սեն Ժերմեն» (Ֆրանսիա), «Գալաթասարայ» (Թուրքիա)-«Միլան» (Իտալիա)։

Վաղը մրցապարեզ կմտնեն ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության մասնակիցները։ Նրանք կանցկացնեն քառորդ եզրափակիչ փուլի առաջին հանդիպումները։ Կմրցեն «Պորտո» (Պորտուգալիա)-«Լիվերպուլ» (Անգլիա), ՊՍՎ (Հոլանդիա)-«Կայզերսլաուտերն» (Գերմանիա), «Բարսելոնա» (Իսպանիա)-«Սելտա» (Իսպանիա), «Ալավես» (Իսպանիա)-«Ռայո Վալեկանո» (Իսպանիա) զույգերը։

ՌՈՅԹԵՐ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Իտալիայի հավաքականը՝ Եվրոպայի չեմպիոն

Մոսկվայում անցկացված մինի ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնությունում հաղթող դարձավ Իտալիայի հավաքականը։ Այսպիսով, աշխարհի չեմպիոնը նվաճեց նաեւ աշխարհամասի չեմպիոնի կոչումը։ Իտալացիները եզրափակիչ խաղում միայն լրացուցիչ ժամանակում կարողացան 2-1 հաշվով պարտության մատնել Ուկրաինայի ընտրանուն։

Երրորդ մրցանակակիրը եւս որոշվեց լրացուցիչ ժամանակում։ Եվրոպայի նախորդ առաջնության հաղթող Ռուսաստանի հավաքականը 2-1 հաշվով առավելության հասավ իսպանացիների նկատմամբ եւ դարձավ բրոնզե մեդալակիր։

Բաժինը վարում է
ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

ՇԱԽՄԱՏ

Լիլիթը առաջինն է... պատանիների մրցաշարում

Շախմատի հանրապետական մասնագիտացված մարզադպրոցում անցկացվեցին Լորիս Քալաշյանի հիշատակին նվիրված մրցումներ։ Պատանիների եւ աղջիկների մրցաշարերում ընդգրկված էին 12-ական մասնակիցներ, որոնք իրար հետ խաղացին շրջանային մրցակարգով։

Պատանիների մրցաշարի հաղթող դարձավ... Լիլիթ Մկրտչյանը։ Նա ձեռնոց նետեց ուժեղ սեռի ներկայացուցիչներին, եւ մարտահրավերը շատ հաջող ստացվեց։ Միջազգային գրոսմայստերը 6 հաղթանակ տարավ, 5 հանդիպում ավարտեց ոչ-ոքի եւ 8,5 միավորով նվաճեց առաջին մրցանակը։ Երկրորդ տեղը գրավեց ՖԻԴԵ-ի վարպետ Դավիթ Պետրոսյանը, որը հաղթողից ետ մնաց կես միավորով։ Երրորդ մրցանակակիր դարձավ վարպետ Տիգրան Լ. Պետրոսյանը՝ 7 միավոր։

Աղջիկների մրցաշարում երկու մասնակիցներ՝ Նոնա Սահակյանն ու Սիրանուշ Անդրեասյանը, 11 հնարավորից վաստակեցին 9-ական միավոր եւ բաժանեցին առաջին-երկրորդ տեղերը։ Հուշամրցաշարի հաղթողի կոչումը շնորհվեց Սահակյանին, որի լրացուցիչ ցուցանիշներն ավելի բարձր էին։ Անդրեասյանը երկրորդն էր, իսկ երրորդ տեղը գրավեց Լիլիթ Գալոյանը՝ 8,5 միավոր։

ՖՈՐՄՈՒԼԱ-1

Ողբերգական սկիզբ

Մելբուռնում անցկացվեց «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմեքենաներով մրցարշավի աշխարհի հերթական՝ 52-րդ առաջնության անդրանիկ փուլը՝ «Ավստրալիայի մեծ մրցանակի» խաղարկությունը։

Փուլի հաղթող դարձավ աշխարհի եռակի չեմպիոն, գերմանացի Միխայել Շումախերը («Ֆերարի»)։ Երկրորդ տեղը գրավեց շոտլանդացի Դեւիդ Կուլտհարդը («Մաքլարեն-Մերսեդես»), երրորդը՝ բրազիլացի Ռուբենս Բարիկելլոն («Ֆերարի»)։

Նշենք, որ մեկնարկում 22 արշավորդներից մի քանիսը չավարտեցին մրցատարածությունը։ Նրանց թվում են աշխարհի նախկին չեմպիոններ Ժակ Վիլնյովը (Կանադա, ԲԱՐ) եւ Միկա Հակինենը (Ֆինլանդիա, «Մաքլարեն-Մերսեդես»)։

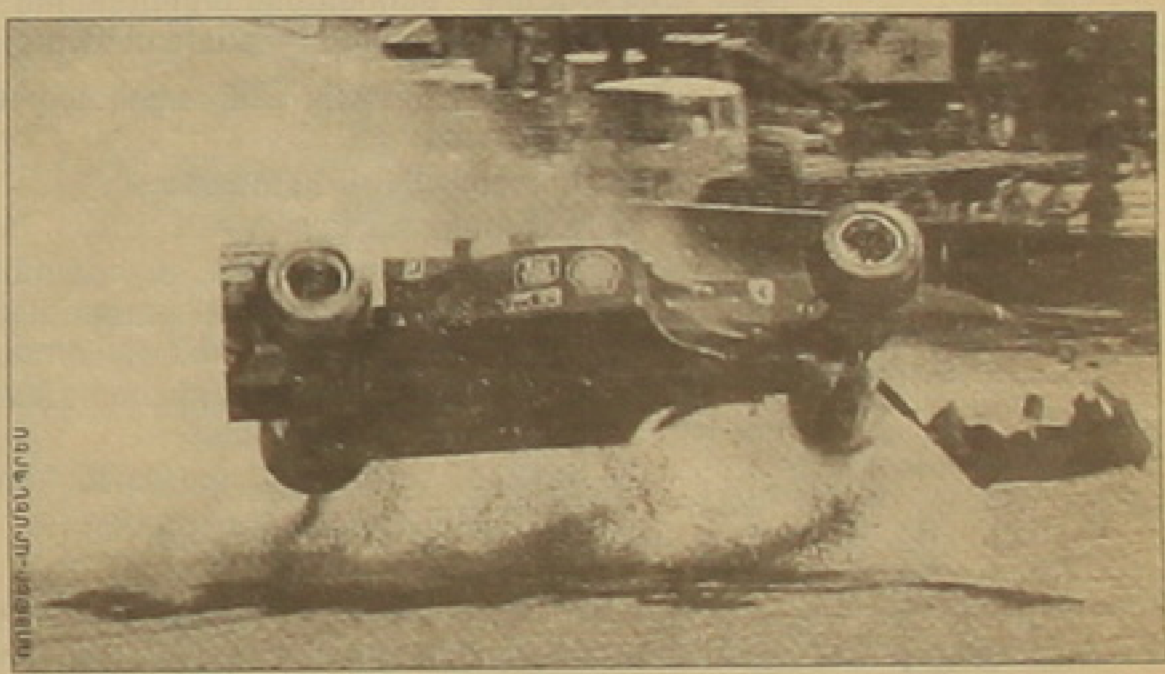

ՌՈՅԹԵՐ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Մրցումներում ողբերգական միջադեպ տեղի ունեցավ։ Հինգերորդ շրջանում ընդհարվեցին Ռալֆ Շումախերի («Ուիլյամս») եւ Ժակ Վիլնյովի մեքենաները, որից հետո վերջինս մի քանի պտույտ կատարելով բախվեց արգելապատնեշին։ Ցիրուցան եղած մասերից վիրավորվեցին մի քանի հոգի, իսկ մրցումները սպասարկող անձանցից մեկը զոհվեց։ Հիվանդանոց տեղափոխվեց նաեւ Վիլնյովը։

Մամլո հաղորդագրություն ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստում

ԿԲ խորհուրդը մարտի 6-ի նիստում որոշեց արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու լիցենզիաներ տրամադրել Սերգեյ Հովսեփյանին, Արթուր Մարտիրոսյանին, Արթուր Քոչինյանին, Էդվարդ Սեմերջյանին, Բենիկ Գյագյունցին, Վահագն Մկրտչյանին, Գագիկ Սիարոնյանին, Ավետիս Եփրեմյանին, Վարդան Ստեփանյանին, Էմիլ Հովհաննիսյանին եւ Լեւոն Ավինյանին։

Խորհուրդը որոշեց հրատարակել «Բանկային լրատու» պարբերականի 2001 թ. հունվար ամսվա համարը, «Սղաճը Հայաստանի Հանրապետությունում 2000 թ. երկրորդ կիսամյակում» եւ ՀՀ ԿԲ 2000 թ. տարեկան վիճակագրական տեղեկագիրը։

ԿԲ ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. «Տրուբադուր»։ 2. Հյուր։ 3. «Օրակուլ»։ 4. «Ադիդաս»։ 5. Սագա։ 6. Տալվորիկ։ 9. Կալե։ 10. Սահարա։ 12. «Կարո»։ 17. «Մարմարա»։ 18. Էվերեստ։ 19. Այգեձոր։ 21. Բառնաուլ։ 25. Օնասիս։ 26. «Մարիաննա»։ 28. «Շվանիձոր»։ 30. Բանտ։ 32. Տոգա։ 33. Ախիլիա։ 34. Աթայան։ 39. Ավան։ 41. Փոթի։

Հորիզոնական

7. Գրավյուրա։ 8. Աղդարյան։ 9. «Կրակ»։ 11. Դիակ։ 13. Գանա։ 14. Ուկրաինա։ 15. Արոր։ 16. Սուլեմա։ 20. Էբոնիտ։ 22. Ավարայր։ 23. Ամբերդ։ 24. Չելինի։ 27. Քսանթոս։ 29. Ճամբար։ 31. Պլտավա։ 35. Սիոն։ 36. Խալիֆաթ։ 37. Գունո։ 38. Տարի։ 40. Արփա։ 42. «Անաբասիս»։ 43. Պարթենոն։

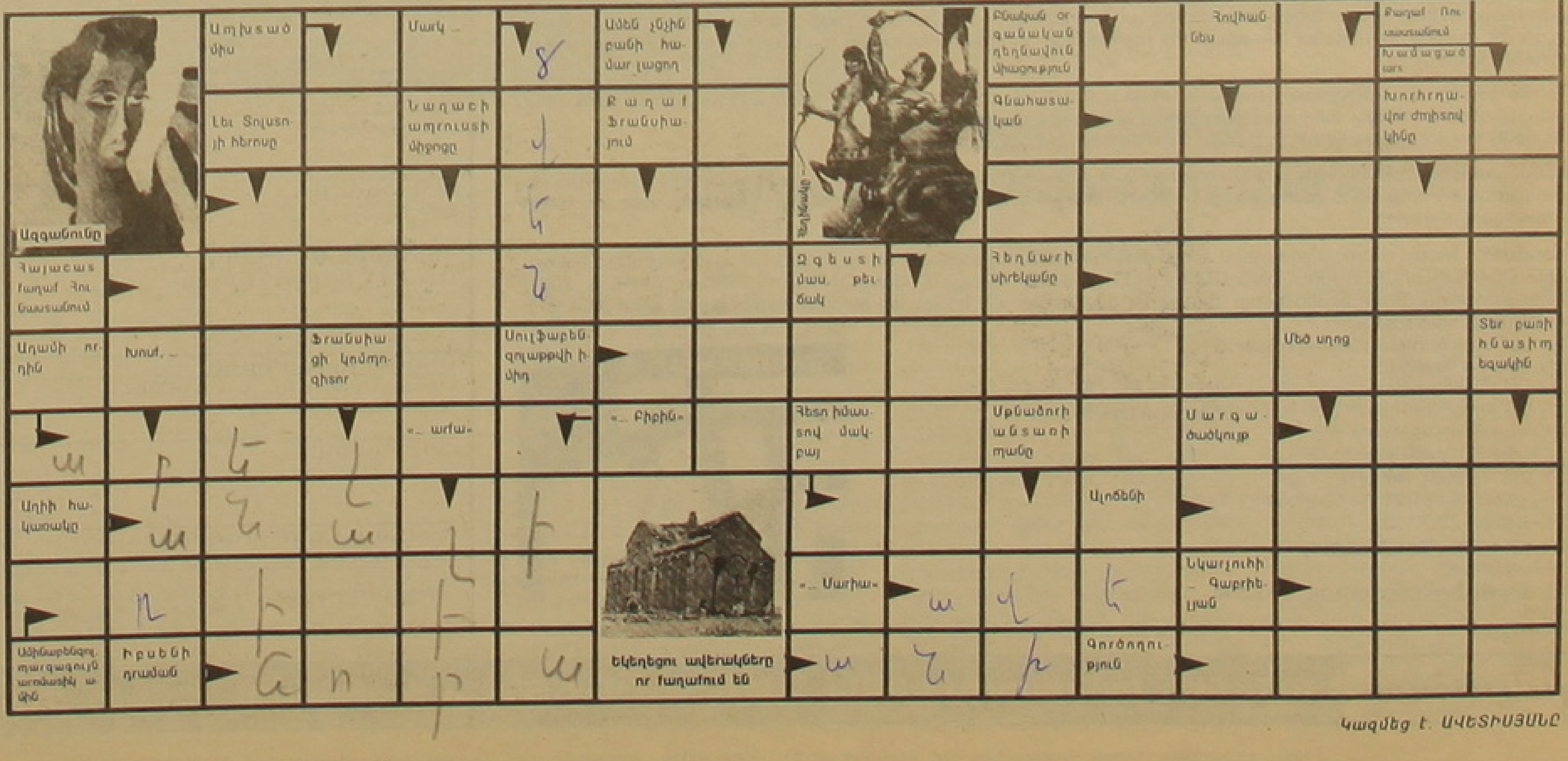

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Հայաստանի Հանրապետության
Կենտրոնական բանկի խորհուրդ

ՈՐՈՇՈՒՄ

ԿՈԴ 050.0058.06.03.2001

6 մարտի, 2001 թ., թիվ 58

«Էկոնոմինվեստբանկ» ԲԲԸ բանկային գործունեության թիվ 76 լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելու մասին

Հաշվի առնելով ՀՀ Կենտրոնական բանկի եւ ՌԴ Կենտրոնական բանկի միջեւ 1998 թ. փետրվարի 27-ին կնքված «Վարկային կազմակերպությունների գործունեության նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու բնագավառում համագործակցության մասին» համաձայնագրի շրջանակներում ստացված ՌԴ Կենտրոնական բանկի 10.01.2001 թ. թիվ 15-3-2/45, 13.02.2001 թ. թիվ 15-3-2/207 եւ 22.02.2001 թ. թիվ 15-3-2/258 գրությունները «Էկոնոմինվեստբանկ» ԲԲԸ կանոնադրական հիմնադրամում ՌԴ «Մեգապաս բանկ» ՍՊԸ մասնակցության բացակայության մասին, որի արդյունքում ՀՀ Կենտրոնական բանկի բանկային վերահսկողության դեպարտամենտի փաստաթղթային վերահսկողության վարչության 23.02.2001 թ. թիվ 76/1 արձանագրության համաձայն «Էկոնոմինվեստբանկ» ԲԲԸ-ը 2000 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ չի ապահովել ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի 21.10.98 թ. N 205 որոշմամբ հաստատված «Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ի կանոն 11.1-ով սահմանված ժամանակացույցով ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը, միաժամանակ ՀՀ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող Ձեւ 1, Ձեւ 2, Ձեւ 3, Ձեւ 10 եւ Ձեւ 11 հաշվետվություններում արտացոլելով իրականությանը չհամապատասխանող տվյալներ, հիմք ընդունելով «Բանկերի եւ բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 60-րդ հոդվածի «դ» եւ «ե» ենթակետերի, 65-րդ հոդվածի 1-ին կետի «ա» ենթակետի, ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի 10.06.99 թ. թիվ 100 որոշմամբ հաստատված «Բանկային իրավախախտումների կանոնագրքի» 7.01 կանոնի պահանջները, ղեկավարվելով «ՀՀ Կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի «ժգ» ենթակետով, ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է՝

1. Ընդունել ի գիտություն ՀՀ Կենտրոնական բանկի բանկային վերահսկողության դեպարտամենտի 05.03.2001 թ. տեղեկանքը, «Էկոնոմինվեստբանկ» ԲԲԸ-ի կանոնադրական հիմնադրամի 1999–2000 թթ. համալրման օրինականության վերաբերյալ:

2. Ուժը կորցրած ճանաչել «Էկոնոմինվեստբանկ» ԲԲԸ-ի բանկային գործունեության թիվ 76 լիցենզիան:

3. Հանձնարարել ՀՀ Կենտրոնական բանկի բանկային վերահսկողության դեպարտամենտին սույն որոշման ընդունումից հետո եռօրյա ժամկետում որոշման պատճենը, դրա կայացման հիմքերի հետ տրամադրել «Էկոնոմինվեստբանկ» ԲԲԸ-ին:

4. Սույն որոշման կատարման հսկողությունը դնել բանկային վերահսկողության դեպարտամենտի վրա:

5. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

Նախագահ՝
Տ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Ինտերմոթոր
Արմենիա

Հայաստանում «Դայմլեր-Քրայսլեր» կոնցեռնի գլխավոր ներկայացուցիչ «Ինտերմոթոր Արմենիա» ընկերությունը

հայտարարում է մրցույթ

միջազգային բեռնափոխադրումներով զբաղվող տրանսպորտային ընկերության կառավարչի թափուր հաստիքի համար:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները պետք է բավարարեն հետևյալ պահանջներին.

- տարիքը մինչև 40 տարեկան
- բարձրագույն կրթություն
- առնվազն 5 տարվա աշխատանքային փորձ միջազգային տրանսպորտային ընկերությունում կամ կազմակերպությունում (ցանկալի է բարձր կամ միջին օղակի ղեկավարի պաշտոնում)
- միջազգային բեռնափոխադրումների կառավարման իրավական դաշտի իմացություններ
- հայերեն, անգլերեն և ռուսերեն լեզուների տիրապետում
- համակարգչային գիտելիքներ

Դիմումի ձևը կարելի է ստանալ ընկերության գլխավոր գրասենյակում:
Դիմումների ներկայացման վերջին ժամկետը 21 մարտի, 2001թ.:

Mercedes-Benz

«Ինտերմոթոր Արմենիա» ՀՁ ՓԲԸ
Հացեն Գայի պող. 14/3, հեռ.՝ 58-12-75, 52-80-85, Ֆաքս՝ 56-51-79

CHEMONICS INTERNATIONAL INC. USAID The US Agency for International Development IDLI

United States Agency for International Development — Chemonics International — International Development Law Institute

Call for Applications for Participation in Enterprise and Investment Lawyers' Course
Monday, June 4 to Friday, July 6, 2001
Rome, Italy

The United States Agency for International Development (USAID) Armenia Rule of Law and Commerical Law Project implemented by Chemonics International, Inc., through its subcontractor, the Rome, Italy-based International Development Law Institute (IDLI), invites young law professors, government legal experts, and law practitioners to submit applications for participation in the Sixth Annual 5-week course entitled *"Enterprise and Investment Lawyers' Course"* (EILC). The course will take place from Monday, June 4 to Friday, July 6, in Rome, Italy. The course is designed to assist lawyers and advisors to governments and the business community to meet the legal challenges, which arise from complex problems associated economic restructuring. The Course focuses on investment and business entities in their three principal phases: structuring and entry into existence; maintaining, operating and governing (internal and external) and winding up. It examines the delicate balance between regulation to promote economic security and ensure fairness in the marketplace on the one hand and the needs of the entrepreneur and investor on the other.

To be eligible for admission, candidates must understand, speak and write English well enough to participate actively: and be officially nominated (not applicable for self-employed candidates). Students are not eligible for IDLI training.

USAID Armenia Rule of Law and Commerical Law Project intends to send one or two participants from Armenia. Preference will be given to young faculty members, who will in the future use the material in teaching their courses in Armenian universities.

Candidates should submit a completed application form, which is available at the Project Office (see address below). THE DEADLINE FOR SUBMITTING COMPLETED APPLICATIONS TO OUR OFFICE IS FRIDAY, APRIL 6, 2001. After screening of the applications, short-listet candidates will be invited for interviews, during which the final participants will be selected.

For further imformation please contact:
Ms. Kristina Galstyan
Rule of Law Advisor
USAID Armenian Rule of Law and Commenrical Law Project
Chemonics International, Inc.
32 Proshian Street First Lane
375019 Yerevan, Armenia
Tel.: (3741) 54 51 21; 54 52 22; or 27 33 01
Fax: (3741) 27 17 32
E-mail: cmonic@arminco.com
Web address:
http://www.chemonics.com/armenia.htm

For Your Internal News of Armenia
Log on to www.azg.am
In English, Russian,
Armenian and Turkish

LINK
ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
«ՍՏԱՆԴԱՐՏ 2000»

Հաշվապահության բոլոր բաժինների ավտոմատացում.
Արտադրություն եւ առեւտուր
Բանկ եւ դրամարկղ
Աշխատավարձ եւ կադրեր
Պահեստի շարժ
Հաշվարկներ գնորդների հետ
Հաշվարկներ մատակարարների հետ
Հիմնական միջոցների հաշվառում...

Փաստաթղթերի գրանցում, պահպանում եւ տպագրում.
Հաշիվ-ֆակտուրաներ
Դրամարկղային օրդերներ
Աշխատավարձի տեղեկագրեր
Պահանջագրեր...

Հաշվետվությունների ձեւավորում.
Շրջանառության եւ մնացորդի ամփոփագիր
Գլխավոր գիրք
Շախմատ-տեղեկագիր...

Ծրագիրը մշակված է "1C: БУХГАЛТЕРИЯ" համակարգի հիման վրա

Աշխատում է նոր եւ հին հաշվային պլաններով
Ավտոմատ ձեւավորում է գրառումներ
Աշխատում է հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով
Համատեղելի է Windows համակարգի հետ
Երեւան, Կոմիտասի պող. 49, հեռ. 23-05-10
E-mail: link@lans.am
http://www.link.am

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
հատուկ դասընթացների բաժին

ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության նախագահ,
ՀՀ վիճակագրության խորհրդի նախագահ
Ստեփան Մնացականյանը
ներկայացնում է
«ՀՀ պետական վիճակագրության համակարգը»
Չորեքշաբթի, մարտի 7-ին, ժամը 18:00-ին
Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում
Դասախոսությունը կընթանա հայերենով՝ անգլերեն համընթաց թարգմանությամբ:
Մուտքն ազատ է
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ 51-27-07:

«Մետեխ» ՓԲԸ

Բոլոր շահագրգիռ կազմակերպություններին եւ էներգետիկներին «Մետեխ» ՓԲԸ-ն առաջարկում է եվրոպական չափանիշներին համապատասխան ուկրաինական եւ ռուսական պողպատյա գլանվածքի լայն ընտրանի:

Անվանումը	Չափերը միլիմետրերով — Տրամագիծը, հաստությունը կտրվածքի No
Ամրան A500C	8
	10
	12
	14
	16
	18
	20
	22
	25
	28
	32
	36
Ջերմամշակված ամրան AT-5	12
	14
Ամրալար A1	6.5
	8.0
	10.0
Մետաղալար BP-5	3
	4
	5
Պողպատյա թիթեղ 08 КП հաստությամբ	0.9
	1.5
	2.0
	3.4
	3.5
Ցինկապատ թիթեղ	0.55
Անկյունակներ, շվելլերներ, խողովակներ ДУ	15
	20
	25
CT տեսակի	32
	40
	57
	155
Խողովակներ ուղղանկյուն կտրվածքով	30x60

Հեռախոսներ՝ 42-33-58, 40-68-03, 44-89-12,
Ֆաքս՝ 44-89-10

@rminco Global Telecommunications
Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 6. 03. 2001. Գինը՝ 100 դրամ